

Nr. 108

**XXX r.
istnienia.**

Redakcja i Administracja

w ŁODZI,

Al. Kościuszki 41

TELEFON 28,

Konto P.K.O. 60594.

Red. przyjmuje od 5-7

Art. i listów anonimowych
nie umieszcza się.

Łódź.

ROZWÓJ

DZIENNIK NIEZALEZNY OD ZADNEJ PARTJI.

Czwartek dnia 21 kwietnia 1927 r.

Cena numeru
20 gr.

Cena prenumeraty
w Łodzi

Mies. z dod. list. 4,25 gr.
Odnos. do 80m. 35 gr.

Z przes. poczt.
Mies. z dod. list. 5,25 gr.
Poza Łodzią egz. 27 gr.

Należność pocztowa
opłacona ryczałtem.

Polska otrzymuje chrzest złota, Pożyczka dla Polski została już zdecydowana w 99 proc. Dalsze rokowania toczyć się będą w Paryżu

Warszawa, 20-4 (tel. wł.)

Obecnie po przerwie świątecznej rozpoczyna się dalszy ciąg rokowań o pożyczkę za graniczną dla Polski z całą intensywnością. Jak się dowiadujemy, rokowania te toczyć się będą teraz prawdopodobnie w Paryżu, a nie w Warszawie, jak to było poprzednio zamierzone. Ministerstwo skarbu zamierza wysłać do Paryża delegatów swych, którzy będą omawiali w dalszym ciągu warunki proponowanej pożyczki z paryskimi przedstawicielami banków amerykańskich.

Przedstawiciel firmy bankowej First Player Corporation p. Monnet, który prowadzi rokowania w sprawie pożyczki dla Polski, oświadczył dziś dziennikarzom, że pożyczka dla Polski w wysokości 70 milionów dolarów, została już definitywnie zdecydowana.

Sprawa pożyczki jest w 99 procentach załatwiona, gdyż stanowisko Rządu Polskiego zostało w ostatnich dniach uzgodnione ze stanowiskiem konsorcjum amerykańskiego, a dziś pozostają do załatwienia jedynie szczegóły drugorzędne, raczej technicznej natury.

Ze światowego punktu widzenia osiągnięcie przez Polskę wielkiej pożyczki zewnę-

trznej jest datą historyczną w jej dziejach wojennych, datą kto wie czy nie ważniejszą od uznania jej granic przez konferencję ambasadorów.

Decyzja bankierów amerykańskich, którzy, bez przesady, nazwać można bankierami świata ma przełomowe zarówno praktyczne jak i propagandowe znaczenie. Jest w oczach wszystkich dowodem, że Polska stoi dziś pod wszystkimi względami wewnętrznymi, politycznymi, gospodarczymi, finansowymi na niedających się przez nic zachwiać podstawach.

Weksel polski otrzymuje amerykań-

skie żyro, najsolidniejsze, jakie mieć można. Znaczenie tej operacji przerasta wielokrotnie ramy cyfrowe siedemdziesięciu milionów dolarów. Wszędzie w stosunkach zgoła prywatnych, handlowych, kredytowych, gdzie dotąd natrafialiśmy na ogromne trudności spotkamy się z daleko idącymi ułatwieniami.

„Bez przesady można twierdzić, że dzięki naszej wyjątkowej wytrzymałości i umiejętności dostosowywania się przez lat 8 do bezprzykładnie trudnych i zmiennych warunków zaczyna się dla nas wielka era dobrobytu. Polska otrzymuje dzisiaj chrzest złota, najważniejszy po chrzcie politycznym“.

30 lat ciężkiego więzienia

Domaga się prokurator dla sprawców zamachu na życie Mussolini'ego.

Wyrok zapadnie dziś.

Rzym, 20-4 (pat)

Na wczorajszej popołudniowej rozprawie przeciwko Zanibonemu i towarzyszący zabrakł głos prokurator, domagając się dla Zaniboniego łącznej kary 30 lat więzienia, dla Cappellego łącznej kary 30 lat więzienia, dla Ursalla Anglo - zaoznic 30 lat więzienia,

dla Ducci 7 lat więzienia, dla Nicoloso Ferruccio i Caligaro Luigi - po 12 lat więzienia, dla Riva Enzi i Felloto Escio - 7 lat więzienia. Co do ostatniego oskarżonego Caligaro Angelo, prokurator zrzekł się oskarżenia o bunt i zabójstwo, domagając się 7-miesięcznego więzienia za obrazę władzy.

Kino Dom Ludowy.

Przejazd 54.

Dziś.

Dziś.

Ten, któremu się żadna nie oprze
(Na rozdwoju)

W rolach głównych największe sławy ekranu
Lon Chaney i Ricardo Cortez

Ceny miejsc: W dnie powszednie na wszystkie
seanse, zaś w sobotę, niedzielę i święta od g.
II do 5 po poł. I m. 60 gr. II m. 50 gr.
III m. 20 gr.

W sobotę, niedzielę i święta od godz. 5 p. p.
I m. 80 gr. II m. 40, III m. 30 gr.

Miejski Kinematograf Oświatowy

Od niedzieli, dnia 17 kwietnia 1927 r.

Dla do- Pat i Patachon w komedji
rcylich Bokserzy

Dla mło W zacczarowanej krainie
dzieży

Baśń Janastycana w 2 serjach 10 cz. 1829

W poczekalni radjo-koncerty bezpłatnie.

Smakosze i znawcy
zaopatrują się zawsze w WINA
z najbogaciej zaopatrzonych piwnic

A. P. CZKWIANIA

Piotrkowska 69, tel. 38-64.

Stale na składzie wina najlepszych roczników

Zwiedzanie piwnic nie obowiązuje do kupna.

Polecam jednocześnie wódki Alfreda hr. Potockiego z Łańcuta.

znakomite

Cenniki ściśle kalkulowane.

Hurt i Detal.

Hurt i Detal.

Wznowienie działań wojennych w Chinach.

Tragiczne położenie cudzoziemców

Sowiety zabiegają o zwrot kompromitujących dokumentów.

Bombardowanie Nankinu.

London, 20-4 (ate)

Na froncie zapanowało pewne ożywienie. Nankin jest ostrzeliwany z drugiej strony rzeki Yang-Tse. Miasto Pukau tracone przed kilku dniami przez wojska północne, zostało ponownie odzyskane. General Sun-Czuan-Fang posuwa się w kierunku Cziang-Kiang.

NEIDOTRZYMANIE OBIETNIC.

London, 20-4 (ate)

Pomimo zapewnień Czang-Kaj-Sze, że z chwilą objęcia władzy przez rząd uniarynkowany, bezpieczeństwo cudzoziemców będzie zapewnione, sytuacja w Nankinie nie uległa znaczniejszej zmianie, chociaż Nankin stał się siedzibą nowego rządu. O wiele gorzej jest w miejscowościach oddalonych od władz centralnych. Żaden z cudzoziemców nie odważa się oddalić od miasta. Rabunki i napady trwają w dalszym ciągu. Dziennik uważa, że przypuszczenie, iż Czang-Kaj-Szek będzie okazywał większe względy w stosunku do cudzoziemców, dotrzymując swoich obietnic, okazało się błędne. Postępowanie nowego rządu przypomina postępowanie komunistów. Wszyscy cudzoziemcy, którzy pozostali jeszcze w Nankinie, opuszczają miasto, udając się do Szanghaju.

ANGLJA UZNAJE RZĄD KANTONSKI.

London, 20-4 (ate)

W Szanghaju panuje przekonanie, że rząd angielski w myśl grudniowego memoran-

dum i wielokrotnych oświadczeń Chamberlaina nie będzie zwlekać z uznaniem de facto nowo-uformowanego rządu w Nankinie. Wzmocni to niewątpliwie bardzo sytuację Czang-Kaj-Szeka, którego ambicją jest zupełne zastąpienie i usunięcie obecnego rządu w Hankau. Prawdopodobnie Czang-Kaj-Szek nie rozpocznie niezwłocznie żadnej akcji przeciwko Hankau, czekając na wewnętrzny rozkład, jaki musi pociągnąć za sobą coraz bardziej zaostrzająca się walka pomiędzy różnymi przywódcami komunistycznymi lub komunizującymi. Autorytet i wpływy doradców oraz emisariuszy sowieckich maleją nie słychanie prędko.

DAREMNE STARANIA.

Paryż, 20-4 (aw)

„L'Information” podaje, iż rząd chiński udzielił odpowiedzi odmownej na żądanie Sowietów wydania osób, aresztowanych pod

czas rewizji w konsulacie sowieckim w Pekinie, oraz wydania dokumentów, podczas rewizji tej skonfiskowanych.

Władze sowieckie dokładają wszelkich starań, aby dokumenty wspomniane mieć z powrotem w swoim posiadaniu, gdyż państwo, które posiadać je będzie w egzemplarzach oryginalnych może w wysokim stopniu szkodzić międzynarodowej polityce Sowietów.

M. in. wśród dokumentów, zatrzymanych przez władze wojskowe wólnych Chin, znajdują się niezbite dowody, stwierdzające, iż Rosja sowiecka wzywała agitatorów wojny na terenie Chin do budzenia niepokojów i zamieszek, oraz do pobudzania nieuczynnych żywiołów ulicznych w Chinach do mordowania białych, a szczególnie Anglików, jak również do niszczenia i plądrowania kolonii cudzoziemskich w Chinach.

Blokada Chin.

Narada komendantów wojskowych pięciu mocarstw

Japonia weźmie czynny udział w blokadzie

Berlin, 20-4 (pat)

Specjalny korespondent dziennika „Der Tag” donosi z Szanghaju w drodze iskrowej, że po utworzeniu nowego rządu japońskiego Tanaki, polityka międzynarodowa wobec Chin przybiera odmienny charakter.

Między komendantami wojskowymi

pięciu mocarstw odbyła się narada w sprawie wspólnej blokady przeciwko Chinom. Ustalono szczegóły planu blokady, w której również Japonia weźmie czynny udział. Japonia blokuje będzie Hankou, a Anglia Kiang, Nankin i Wu-Hu oraz patrolować między Hankou a Szanghajem.

OGŁOSZENIE O LICYTACJI.

VII Komisarjat P. P. m. Łodzi podaje do wiadomości, że w dniu 28 kwietnia 1927 r. o godz. 12 przy ul. Aleje Kościuszki l. 3 w składzie Łaji Berek, odbędzie się publiczna sprzedaż ruchomości, a mianowicie: 54 pary damskich pończoch szarych oszacowanych w dniu 13 kwietnia 1927 r. na sumę 50 zł. należących do Łaji Berek zasekwestrowanych przez VII Komisarjat na zapłacenie należności, jako grzywnę na przychód budżetu Min. Pr. i Op. Społ. w sumie 50 zł, zgodnie z poleceniem Komisarjatu Rządu na m. Łódź z dnia 30, III 1927 za Nr. 3258/27. Wystawione na sprzedaż ruchomości i szacunek można obejrzeć na miejscu w dniu sprzedaży.

Sprzedaż rozpocznie się od sumy szacunku in plus.

Kierownik VII Komisarjatu P.P. m. Łodzi
1431 Kostenko—Komisarz.

OGŁOSZENIE O LICYTACJI.

VII Komisarjat P. P. m. Łodzi podaje do wiadomości, że w dniu 28 kwietnia 1927 r. o godz. 12 przy ul. Aleje Kościuszki l. 3 w składzie Łaji Berek, odbędzie się publiczna sprzedaż ruchomości, a mianowicie: 48 par damskich pończoch szarych oszacowanych w dniu 13 kwietnia 1927 r. na sumę 41 zł, 24 gr. należących do Łaji Berek zasekwestrowanych przez VII Komisarjat na zapłacenie należności za ubezpieczenie osób od wypadków w sumie 41 zł, 24 gr, zgodnie z poleceniem Komisarjatu Rządu na m. Łódź z dnia 2 marca 1927 r. na Nr. 1879/27. Wystawione na sprzedaż ruchomości i szacunek można obejrzeć na miejscu w dniu sprzedaży.

Sprzedaż rozpocznie się od sumy szacunku in plus.

Kierownik VII Komisarjatu P.P. m. Łodzi
1433 K. Kostenko—Komisarz.

Pożar na statku chińskim.

3000 pasażerów w obliczu śmierci

Paryż, 20-4 (tel. wł.)

Donoszą z Szanghaju, iż na pokładzie chińskiego parowca „Denhu” wybuchł pożar. Na okręcie znajdowało się 2 tys. osób

cywilnych i 1000 żołnierzy.

Wskutek paniki, jaka ogarnęła podróżnych, utonęło bardzo wiele ludzi.

Likwidację zatargu sowiecko-szwajcarskiego

przyjęto w Genewie bez entuzjizmu

Sowiety wezmą udział w międzynarodowej konferencji gospodarczej

Genewa 20-4 (pat)

Prasa szwajcarska powitała bez entuzjizmu zawarcie z rządem sowieckim ugody w sprawie likwidacji zatargu, wynikłego z powodu zabójstwa Werowskiego. Wiele dzienników wyraża nawet obawę, czy w konsekwencji tego faktu, a mianowicie z udziału Sowietów w konferencji rozbrojonej i gospodarczej, nie wyniknie uznanie rządu sowieckiego przez Szwajcarię co byłoby sprzeczne z większością tutejszej opinii publicznej.

„Deutsche Allgemeine Zeitung” donosi z Ba-

zyli za „Basler National Zeitung”, że Komisarz Litwinow ma wziąć osobiście udział w konferencji gospodarczej w Genewie. W czasie swej obecności w Genewie ma on również podjąć rokowania bezpośrednio z radą związkową, mające na celu doprowadzenie do uznania Rosji sowieckiej przez Szwajcarię. Jednocześnie dziennik ten donosi, że po podpisaniu protokołu berlińskiego rząd sowiecki uwolnił brata i siostrę Conradowa, mordercy Werowskiego, którzy byli dotychczas trzymani na Syberii jako zakładnicy.

Warszawa i Kraj

(Telefonom z Warszawy)

Warszawa 21-4

Odnaczenie

P. Tcofil Lewandowski, funkcjonariusz kolejowy, otrzymał brązowy „Krzyż Zasługi” na za przytomne zachowanie się w czasie katastrofy kolejowej w Starogardzie.

Święta w polityce

W życiu politycznym panuje ciągle jeszcze nastrój poświęceń. Dopiero dzisiaj zaczynają się zjeżdżać ministrowie. Posiedzenie Rady Ministrów odbędzie się albo w końcu tego tygodnia, ewentualnie w piątek, albo dopiero w przyszłą środę.

Wylew Wisły

Wisła w dolnym swym biegu wczoraj bardzo silnie wezbrała, tak, że woda przelewała się w wielu miejscach przez tamy. Wiele z promów utrzymujących stałą komunikację na nizinie gdańskiej zostało zmuszonych do przerwania ruchu.

Dyplom nie obowiązuje

W najbliższych dniach Ministerstwo Skarbu wystąpi do Rady Ministrów z wnioskiem o dopuszczenie do ustalania w wyższych kategoriach służbowych przynajmniej tych z pośród urzędników skarbowych, nieposiadających wyższego wykształcenia, lecz mogących się wykazać wykształceniem średnim, — którzy mają za sobą długoletnią służbę w dziedzinie skarbowości pierwszorzędne kwalifikacje służbowe i zajmują od kilku lat kierownicze stanowiska. Jak słychać, w łonie rządu istnieje tendencja przychylenia się do ewentualnego wniosku Ministerstwa Skarbu.

Uszkodzenie św. obrazu

Podczas odnawiania cudownego obrazu Matki Boskiej Ostrobramskiej w Wilnie zauważono iż jest on przebitý dwoma kulami, prawdopodobnie jeszcze podczas walk ulicznych w 1919 roku.

Inspekcyjna podróż

Dnia 20 bm. główny inspektor Pracy p. Marjan Klott udał się na objazd służbowy, w celu wizytacji urzędów inspekcji Pracy w województwie krakowskim i cieszyńskiej części województwa śląskiego.

Beimont w Warszawie

Zaproszony przez Polski Klub Literacki znakomity poeta rosyjski Konstanty Beimont przyjeżdża do Warszawy w piątek 22 bm. rano. Beimont przybywa z Zakopanego, gdzie bawił na świętach p. Kasprowiczowej na Harędzie. Bankiet na cześć gościa rosyjskiego, który miał się odbyć dnia 9 kwietnia, odbędzie się w piątek wieczorem. Najprawdopodobniej w sobotę Beimont wygłosi odczyt o Kasprowiczu.

Ustąpienie posła w Pradze

Whrew zaprzeczeniem jakie ostatnio ukazały się w prasie warszawskiej, dowiadujemy się, że poseł polski przy rządzie czeskosłowackim, pan Lasocki ustępuje ze swego stanowiska.

ARESZTOWANIE FABRYKANTA FAŁSZYWYCH BANDEROLI CELNYCH

Berlin 20-4 (pat)

W pościgu za współwinnymi oszustwami celnych, dokonywanych przez niemieckie fabryki tytoniowe drogą puszczania w obieg fałszywych banderoli celnych, policja akwizgrańska aresztowała w pobliżu granicy francusko-niemieckiej głównego sprawcę w osobie niejakiego Wilhelma Katzke.

ECHA POTYCZKI NA GRANICY SOWIECKO RUMUŃSKIEJ.

Bukareszt 20-4 (pat)

Międzynarodowe czynniki zaprzeczają sensacyjnej pogłosce o rzekomej napaści na jedną z wiosek ludności rumuńskiej i bombardowaniu jej przez wojska sowieckie.

W istocie chodzi tu o incydent zupełnie podległego znaczenia, mianowicie kilku żołnierzy polskiej strażnicy sowieckiej dało kilkanaście strzałów karabinowych w kierunku wioski Soroca, przyczem kule nie dosięgły nawet wioski.

Sprawa ta przekazana została do zbadania rumuńsko-rosyjskiej komisji mieszanej.

Rada Ochrony Pracy

Czy również będzie walczyła z pracą?

Dla różnych działów pracy Ministerstwa utworzone zostały kolejno: Rada Emigracyjna, Rada Opieki Społecznej i Rada Ubezpieczeń Społecznych. Obecnie dla 4-go działu Ministerstwa powstaje Rada Ochrony Pracy, której projekt rozestany został wszystkim ministerstwom i zainteresowanym centralnym organizacjom gospodarczo-społecznym do opinii.

Rada Ochrony Pracy obejmie rozpatrywanie i opinowanie tych spraw, które należą do kompetencji Departamentu Pracy Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej, zachowując jednak charakter ściśle doradczo-opiniodawczy.

Rada Ochrony Pracy pomyślana jest, jako organ parytatywny, złożony w równej liczbie z przedstawicieli czynników zainteresowanych, jednakże przy odpowiednio ważkim udziale piarwastka bezstronnego i fachowego. Liczbowy skład Rady uwzględni: przedstawicielstwo różnych ugrupowań pracowniczych i robotniczych. Przytem przewidywane są trzy komplety Rady, gdyż sprawy związane z higieną i bezpieczeństwem pracy

wymagają ujęcia przez specjalistów lekarzy i techników, stąd zastrzeżone w projekcie dwa komplety o odpowiednim składzie, trzeci zaś komplet ma opinować w pozostałych sprawach ochrony pracy.

Przewodnictwo ma należeć do Ministra Pracy i Opieki Społecznej, lub osoby przez niego wyznaczonej. Czynniki rządowe nie będą miały w Radzie prawa głosu decydującego; delegaci zainteresowanych ministerstw będą mogli tylko przysłuchiwać się obradom i zabierać głos dla udzielenia wyjaśnień lub wskazówek. Takie same prawa mają przysługiwać osobom zapraszonym ze względu na ich szczególne znanstwo omawianego zagadnienia. Tych specjalistów, wzywanych w wypadkach potrzeby doraźnej nie należy utożsamiać z rzeczoznawcami, którzy będą stałymi pełnoprawnymi członkami Rady i jej poszczególnych komisji. Nie jest zdecydowane ostatecznie, czy przepisy o Radzie Ochrony Pracy ukażą się w postaci rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej, czy jak rozporządzenie Rady Ministrów.

Widmo nowego strajku w Anglii.

O poprawę bytu walczyć będą robotnicy węglowi

Wybuch strajku nastąpi w miesiącach letnich.

Londyn, 20-4 (ate)

W kołach politycznych przewidują możliwość nowego konfliktu w angielskim przemyśle węglowym. Sekretarz generalny związku robotników węglowych, jeden z darykalnych

działaczy Labour Party, Cook oświadczył, iż w ciągu lata r. b. rozegra się nowa walka celem uzyskania lepszych warunków pracy. Robotnicy winni się do tej walki przygotować.

Na bałkańskim wulkanie.

Złagodzenie zatargu włosko-jugosłowiańskiego może nastąpić tylko na terenie Ligi Narodów

Przygotowania wojenne Albanji.

Genewa, 20-4 (pat)

Szwajcarska agencja telegraficzna donosi, że w genewskich międzynarodowych kołach politycznych ustala się coraz bardziej przekonanie, że ponownie powstałe między Włochami a Jugosławją napięcie może być złagodzone jedynie przez odwołanie się Jugosławji do Ligi Narodów, i że zagadnienie albańskie jedynie w tej drodze może uzyskać trwałe rozstrzygnięcie. Pokój na Bałkanach

nie będzie mógł być zagwarantowany, dopóki uregulowanie sprawy albańskiej nie nastąpi w drodze międzynarodowego porozumienia.

Londyn, 20-4 (pat)

„United Press” donosi z Aten, że w Albanji czynione są zupełnie jawne przygotowania wojenne. Trzy bataljony piechoty gdeszły wczoraj z Elbasan na granicę jugosłowiańską.

Terrorysty ukraińscy przy „pracy”

Mordują oni dziennikarzy sowieckich.

Moskwa, 20-4 (aw)

Akcja terrorystów w poszczególnych guberniach obszaru Związku Sowieckiego trwa w dalszym ciągu. Odnosi się to szczególnie do okręgów chersońskiego i czernichowskiego. Po szeregu morderstw politycznych w okręgu chersońskim, najbardziej godnym uwagi jest fakt zamordowania współpracownika jednego z pism sowieckich, Labego. Morderstwa dokonali w okręgu chersońskim wło-

ścianie, w chwili, kiedy korespondent odjeżdżał do Rybińska. Zabójstwa, dokonywane na przedstawicielach prasy, szczególnie przez włościan, są na porządku dziennym. Terrorystyczne organizacje włościańskie motywują swą szczególną niechęć do przedstawicieli prasy tem, iż są to przeważnie donosiciele, dzięki którym władze dowiadują się o różnych wykroczeniach politycznych.

POCIĄG NAJECHAŁ NA SAMOCHOD.

Paryż 20-4 (pat)

„Petit Parisien” donosi z Lille, iż na przejeździe kolejowym koło Haubourdin pociąg najechał na samochód. Jedna osoba została zabita, a jedna ciężko raniona. Drużnik kolejowy, mający nadzór nad szlabanem, został aresztowany.

STRASZNE SKUTKI HURAGANU.

Carrollton 20-4 (pat)

Huragan, który w dalszym ciągu szaleje w okolicy, spowodował w 12 miastach liczne szkody wypadki z ludźmi.

Liczba ofiar cyklonu, który nawiedził Szwecję w nocy z poniedziałku na wtorek, wzrosła do

Państwo — to ja.

Partyjnicтво w wojsku, dyplomacji i administracji.

Łódź, 20 kwietnia

Formalna dyktatura w Polsce była pierwszym rozchylającym swe liście wiosenne, kiedy jeszcze wieją borealne wiatry i śnieg pruszy.

Od czego jednak jest system połowicznej polityki? Wszędzie, gdzie uznano za stosowne i potrzebne kryje się polityką majowych cesarów pod pozory konstytucji. Raz wcale niekonstytucyjnie przeforsuje się sprzeczną z zasadami prawa ustawę licznikową, pozostawiając prawne strony ustawy dowolnej interpretacji i dochodzeniem interesantów w procedurze sądowej, wbrew kardynalnym warunkom ustawy, która wychodząc z war ształu rządowego musi być prawnie uzasadniona. Drugi raz, kiedy rozchodzi się o budżet Państwa, poddaje go pod konstytucyjną dyskusję sejm, aby w jakiś czas później zignorować konstytucję i pożyczkę bądź co bądź idącej na cele państwa odjąć charakter pożyczki państwowej. Czasem ma naród pozory konstytucyjnej praworządności — w zasadzie jednak hasa w najlepsze partyjnicтво o wszelkich znamionach despotyzmu.

Obsadzenie głównych i pomniejszych stanowisk w machinie urzędniczej Państwa było przedmiotem prasowej polemiki, w rezultacie czego wytworzyła się w poglądach całego społeczeństwa dziwna atmosfera obojętnej rezygnacji, przyjmującej wszelkie przejawy polityczne jako bezpłatne rozrywkowe widowiska. Nie liczy się społeczeństwo z tem, że w tej tragifarsie politycznej rolę główną odgrywa właśnie szeroki ogół narodu, który za chwilowo bezpłatne karty wstępu za płaci gorzko w przyszłości.

Wszelkie przesunięcia personalne w urzędach na całym terytorjum Rzeczypospolitej motywuje rząd korzyścią Państwa. Chcielibyśmy w to wierzyć jednak nie da się w żaden sposób, przeciwnie gwałtem nasuwa się przed oczy maksyma: „Państwo — to ja”, która wydała bardzo smutne rezultaty dla wielbicieli politycznego samochwalstwa, Maksymy tej nie wyrzekł dotąd obecny rząd a właściwie się wyrażając, Marszałek Piłsudski, ale jego poczynania, t. j. rządu identyfikują się w zupełności z zasadami monarchizmu francuskich Ludwików, którzy identyfikowali państwo ze swoją osobą.

Jesteśmy świadkami niebywałych w żadnej historii państwowości praktyk partyjnych. Z armji usunięto kilkaset sił wojskowych mimo tego że ich doświadczenie życiowe, fachowe wykształcenie stanowiły ważne argumenty do jaknajdłuższej eksploatacji ich wiedzy dla dobra Państwa. Jednak względy partyjne przemożły, usunięto „starców” w sile wieku. A trudno zaliczyć wszy stkich ujętych w czambuł majowej emerytury starców do kategorii indolentów. Czy rząd nie przeoczył się w swych wyliczeniach co do starości i starczej indolencji, odsyłając w „odstawkę” setki „starców” sam pozostając pod wpływami przemożnymi nie pierwszej młodości jednostki? Czy pod pruskim, rosyjskim, austriackim zaborcą usunie-

to odrazu całe setki wojskowych lub urzędników pod zarzutem „niebłogonadjożności”? Czy nawet najostrzejsza polityka zaborców względem polskich urzędników zastosowała metody masowej rugi? Czy którykolwiek inny rząd przesiał w jednym roku tyle posad personalnych, jak partyjne polskie sito majowe?

Pominmy wojsko — chociaż i tu źle się dzieje, gdyż z rzekomego apolitycznego wojska wdziera się mundur wojskowy wszędzie, gdzie miejsca dla szabli lub bagnetu tanowczo niema. Obsady w poszczególnych ministerstwach, resortach, departamentach, nie mającej najmniejszej nawet pozornej łączności z wojskowością otrzymują legjonowych opiekunów z pod znaku Marsa (edycji most Kierbedzia, Ambasady, poselstwa w najodleglejszych krajach zmieniają swych przedstawicieli za dotknięciem czarodziejskiej dyktatorskiej różdżki majowej. W samym kraju bezustanna wędrówka przenoszonych funkcjonariuszy państwowych, idąca w ty sięca, i jeszcze raz tysiące (Vide dziennik rozporządzeń i Dziennik personalny MS

Wojsk.) pochłania dla idei partyjnej setki tysięcy złotych.

Dla bezrobotnych czy też najbiedniejszych w Łodzi czyni rząd wspaniałomyślny gest dobroczyńcy i rzuci w odmet niedźzy proletariatu 10.000 złotych. A ile kosztują przeniesienia służbowe polskich posłów dyplomatycznych, przetrucanych i zmienianych podług widzimisię partyjnego bezpieczeństwa?

Czy rząd „czystych rąk sanacyjnych” może cyfrowo wyliczyć się z wydatków poniesionych na transakcje urzędowe funkcjonariuszy państwowych dla zmiany politycznej dekoracji i masowych przegrupowań partyjnych.

Procedura ta nie odbywa się na osobisty koszt ministerjalnej klikki, płaci ekspensa cały naród, więc ma prawo zapytać rząd, ile kosztowała dotąd partyjna polityka majowa? Nie uda się tu sztuczka metafory, białego w czarne i naodwrot — gdyż już nie sejm, ale naród żąda sprawozdania z gospodarki. AL

Jak ginęła potęga Niemiec.

Ze wspomnień ostatniego kanclerza cesarskich Niemiec

Książę Maksymilian Badeński, ostatni kanclerz cesarskich Niemiec, ogłosił przed kilku dniami swe wspomnienia. Są one doskonałym współczynnikiem rozpoznawczym do rozważań nad przyczyną klęski niemieckiej, nie tylko na froncie wojennym, lecz również na froncie wewnętrznym. Poniżej podajemy opinie dynastów niemieckich o położeniu militarnym armij niemieckich w roku 1918-ym.

15-go lipca, pisał książę Rupprecht, następcę tronu bawarskiego, do swego kuzyna ks. Maksymiljana:

— „Błędne operacje wojenne nad Marną łączyły z ich ciężkimi skutkami, które zarówno pod względem moralnym jak i materialnym były nie-szczesne, tak szybko pogorszyły nasze położenie militarne, że nie wierzę byśmy mogli przetrzymać zimę a nawet być może, że katastrofa nastąpi wcześniej. Bardzo zły jest sposób naszych komunikatów urzędowych; sprawia on, że talk w kraju jak i w armji zatracą się zaufanie do OHL. (Oberste Heeresleitung, dowództwo naczelne). Amerykanie mnożą się w niesłychany sposób. Obecnie jest już 31 dywizyj amerykańskich we Francji, my natomiast musimy nie tylko rozwiązać cały szereg dywizyj, lecz ponadto wiele bataljonów uszczuplić o jedną kompanię. Zapas oddawna już nie starczy na pokrycie strat a jest on przytem wskutek braku materiału instruktorskiego, złego odżywienia i fizycznych uciążliwości daleko gorszy, aniżeli rezerwy, któremi rozporządzają jeszcze w wielkich ilościach nasi przeciwnicy”.

Taka była opinja dowódcy całej grupy. Było to w lipcu 1918-go roku. W dwa miesiące później pisał książę Rupprecht (list z 18-go października, a więc krótko przed klęską):

„Wojska nasze są zawsze zmęczone i stopniały w zastraszający sposób. Liczba głów piechoty bojowej dywizji wynosi rzadko 3000. Przeważnie należy ją obliczać w ilości 1—2 bataljonów, w niektórych wypadkach nawet tylko 2—3 kompanij na dywizję. Straciliśmy bardzo wiele karabinów maszynowych, brak też jest wykwalifikowanych strzelców. Aktywni oficerowie znajdują się w ilości kilku, na wyższych stanowiskach i stanowiskach dowódców pułków. Nastrój wojsk ucierpiał bardzo, a siła ich odporności maleje stale. Nie mamy już umocnionych pozycji i nie można ich więcej budować. Jeżeli Austriacy odskoczą od przymierza a z Rumunji nie otrzymamy benzyny, będziemy musieli w dwóch miesiącach wstrzymać ruch lotnictwa. Nie podtrzymuję poglądu o możliwości przetrzymania

za miesięcznie około 300,000 żołnierza przez ocean. Chcę podkreślić, że położenie nasze jest już obecnie bardzo niebezpieczne i że w danym wypadku katastrofa może nastąpić w ciągu nocy. Ludendorff nie rozpoznaje całej powagi położenia. Za wszelką cenę musimy uzyskać pokój, zanim przeciwnik zdąży sobie przemocą drogę do Niemiec. Wówczas bowiem biada nam!”

W Niemczech liczone się już wówczas z tą mo żliwością. Sam Wilhelm II depeşując do ks. badeńskiego o zezwolenie ks. Maksymilianowi na przyjęcie urzędu kanclerza, twierdzi, że: jest zmuszony do zawarcia pokoju „wskutek zanikania rezerw wojskowych i zapasu ludzi” (1. 10. 1918 r.)

Hindenburg oświadczył tego samego dnia w ustnej rozmowie w cztery oczy z ks. Maksymilianem:

„Wstrzymaliśmy jeszcze ten atak; w przeciagu 8 dni oczekujemy nowego wielkiego ataku, nie mogę jednak wziąć odpowiedzialności za ewentualną katastrofę, jaka po nim może nastąpić”

Po słowie „katastrofa” poprawił się Hindenburg. Słowa, których użył stwierdzały, że atak może za sobą pociągnąć najfatalniejsze skutki.

Wawel w godowych szatach

FUNDACJA LEONA PININSKIEGO GRO MADZI WIELKĄ ILOŚĆ CENNYCH ZABYTKÓW.

Fundacja Leona Pińskiego, mająca na celu dekoracje sal Wawelu, wchodzi obecnie w stadium realizacji, z związku z wielkimi postępami prac restauracyjnych na Wawelu.

Zbiory fundacji Pinńskiego składają się przede wszystkim z bogatego działu obrazów dawnych mistrzów szkół włoskiej, francuskiej, holenderskiej, flamandzkiej i niemieckiej, z okresu od początku XV do końca XVIII wieku.

Nadto zbiory obejmują przeszło 200 obrazów z XIX wieku, szereg rzeźb, fragmenty ołtarzy, dzieł mebli i inne zabytki.

Na krańcach świata

Polacy w Chinach.

Pierwsze ślady polskie w Chinach

Mimo, żeśmy nie wysyłali do Chin ani ekspedycji handlowych, ani wojskowych, ślady polskie w Chinach są dość znaczne, Jezuita bł. p. ks. Wojciech Męciński, umęczony później przez Japończyków, przebywał w portugalskiej kolonii Macao na przeciw Hong-Kong. Drugi jezuita ks. Michał Boyum ze Lwowa żył lata w Chinach i umarł tam 1659 r. Napisał on po łacinie kilka dzieł o Chinach. O Chiny zawiadził Beniowski w swej podróży morskiej, po dokonaniu ucieczki z Kamczatki. Prof. Radziński poświęcił artykuł o zdobyczach wyprawy Beniowskiego dla ówczesnej nauki geografii. Szczegóły podróży Beniowskiego są nieco więcej znane dzięki powieściom Sieroszewskiego, opartym o pamiętnik francuski Ben. i na własnej znajomości Dalekiego Wschodu. Mniej znane jest, że 1830 r. bawił w Pekinie prof. Józef Kowalewski (1800—1878), jeden z filaretów, który wprawdzie później wyparł się ideałów młodości,

Kowalewski przetłumaczył N. Testament na język mongolski, jest on również autorem słownika mongolsko-rosyjsko-francuskiego. Wrażenia z swej podróży na Wschód opisywał w Tygodniku Petersburskim (1830—35). W ekspedycjach wojennych państw europejskich brali udział także Polacy. Z czasów tak zwanego powstania bokserów pochodzą opowiadanie Polaka — ochotnika z Dobrzyca. W armii 20.000 marszałka Waldersee było zapewne kilkadziesiąt Polaków, o ile nie więcej. Wielu z nich żyje do dziś, są to ludzie około 50 r. życia, pamięć mają więc dobrą i niejednym z nich mógłby skreślić kilka wspomnień z swej wyprawy do gazet. W ten sposób wzbogaciłoby się literaturę polską o Chinach. Zajęcie Kiau—czau przez Japończyków w 1914 r. było opisane w „Kurjerze Poznańskim” na podstawie listu pisanego do rodziny z niewoli japońskiej przez Polaka p. Hertle, który jako jednoroczny służył w kolonii niemieckiej w Chinach.

W oddziałach francuskich walczył kap. Jagniatkowski, któremu wyprawa do Chin służyła jako tło powieści po polsku pisanych. Pisarz ten, dziś pułk. wojsk polskich w rezerwie, ożeniony jest z Wielkopolanką. Wysokie stanowisko w Chinach zajmował śp. gen. Bronisław Grabczewski na służbie rosyjskiej. Był przez rok wojennym komisarzem Mandzurji, znanej dziś z czynów jej udziałnego nie mał władcy marszałka Czang—Tso—Lina, a do 1903 r. generałem komisarzem Kwantunu — tj. półwyspu, na którym leży Port Arthur i Dalny — w wojnie rosyjsko—japońskiej wydarłej Rosji przez Japończyków.

Kwantun był największą kolonią z pośród 6-ciu, jakie państwa europejskie posiadały w Chinach (Kwantun Hong—Kong (Anglja), Kwang—Czan—Wan (Francja), Wej—hai—wei (Anglja), Kiau—czau (Niemcy) i Macao (Portugalja). Gen. Grabczewski wspomina o tych czasach w książce:

„Na służbie rosyjskiej”. Fragmenty wspomnień Ilość Polaków po wojnie zamieszkałych w Chinach podaje Statesmans Yearbook z 1925 r. w liczbie 45. Natomiast wedle „Nowego Kurjera Polskiego” z dnia 2 kwietnia 1926 roku znajdowało się w Szanghaju 150 Polaków, z czego jednak większość to uchodźcy; skazani na pomoc. W Szanghaju istnieje Związek Polski, założony przez ś. p. Jastrzębskiego, b. ministra skarbu; gdy był jednym z dyrektorów rosyjsko—azjatyckiego Banku. „Tygodnik Polski”, wychodzący w Charbinie (Mandzurja) podaje liczbę Polaków w Szanghaju na 200 osób. Jest tam kilku lekarzy, architektów, dwóch kapitanów marynarki handlowej, inżynierów artyści baletowi, szoferzy, ślusarze, fryzjerzy cukiernicy, większość na podrzędnych stanowiskach lub bez pracy. W administracji międzynarodowej osady Szanghaju jest 1 Polak w policji, 2 urzędników celnych i 3

dozorców latarni morskich. W Hankou, skąd obecnie Chińczycy wypędzili Anglików, za którymi udało się umknąć inni, był p. Karol Zawadzki wicedyrektorem rosyjsko—azjatyckiego Banku, a inż. Edward Wawrzyniak doradcą technicznym marszałka Wu—Pei—Fu, którego w lecie z. r. przepędziła armia kantońska.

Położenie Polaków w Chinach jest trudne, gdyż Polska z Chinami nie zawiązała żadnych stosunków dyplomatycznych. Pracuje tylko w Charbinie delegacja polska. Pod względem prawnym położenie Polaków przedstawia się niepomyślnie. Polska nie należy do rzędu państw traktatowych, wobec czego Polak w Chinach nie ma prawa eksterytorjalności i podlega samowoli nieustalonych władz chińskich.

Prasa mówi.

Głosy Prasy Polskiej

Bez obłudy

Ostatnie dni przyniosły kilka nowych rekordów na polu obłudy, nieraz graniczącej z czemś gorszym. Na czoło wysuwa się tu oczywiście „GŁOS PRAWDY” z jego osobliwie spóźnioną kampanją licznikową. Wczoraj mianowicie doniósł, że otrzymał odpowiadź PASTy na wezwanie rejentalne do cofnięcia w ciągu 2 dni podwyżki ceny abonentu.

„Wobec powyższego — pisze „Głos Prawdy” — występujemy w dniu dzisiejszym przeciw „Paście” ze skargą sądową”.

Tak więc nie ziszcili się nadzieje p. Miedzińskiego, że PAST-a nie dopuści do rozpraw sądowych i dobrowolnie zastosuje się do obowiązujących norm prawnych, o których p. minister przypomniał sobie po niewczasie.

Dyskrecja „Robotnika”

Odnaczył się wczoraj „ROBOTNIK” poświęciwszy cały szereg artykułów i wspomnień swemu zmarłemu redaktorowi Feliksowi

Perłowi nie znalazł nigdzie miejsca na najkrótszą choćby wzmiankę o żydowskim pochodzeniu zmarłego. Nawet w zawiadomieniu o pogrzebie opisując szczegółowo marszrutę konduktu — zatrzymuje się na ul. Oko powej — byle nie wykrztusić, że zwłoki spoczną na cmentarzu żydowskim.

Kawały „Epoki”

„EPOKA” omawiając sprawę pożyczki amerykańskiej zajmuje się nawet już jej po działem.

„Kredyty odpowiednie przyznane być muszą również przemysłowi wszelako pod ścisłą kontrolą.

Od racjonalnie zużytej pożyczki zagranicznej zanieść będzie podniesienie się nawet tych gałęzi wytwórczości krajowej, które bezpośrednio z kredytów korzystać nie będą. Im bardziej intensywnie rozwijać się będzie wytwórczość krajowa, tem więcej robotnik będzie zarabiał. Większe zaś płace spowodują większą konsumpcję, która znowu wpłynie na rozwój produkcji.

Interes warstw robotniczych streszczający się w dwu hasłach: wyąpienie bezrobocia i podniesienie płac, zgadza się na całej linii z interesami gospodarczymi państwa. Dlatego też zużycie pożyczki zagranicznej w myśli zadań robotniczych będzie najzupełniej zgodne z najpilniejszymi i najżywoźniejszymi interesami Rzeczypospolitej”.

Jak na „Epokę” spostrzeżenia bardzo trafne. Również dobrze możnaby zauważyć, że kiedy deszcz pada — bywa mokro, a kiedy brak tematu — pisze się kawały.

K. R.

HUMOR.

FUTRO.

Nauczyciel: No teraz chcę się przekonać, czy znasz dobrze historję naturalną... Od jakiego zwierzęcia pochodzi futro, które nosi mama?

— Od wuja Emila.

SMACZNEGO!

— Ciociu, smakował ci ten słazowy, cukierek edemnie?

— Bardzo.

— No widzisz! Ja przedtem dałem go Hektorowi, to go wypluł

PRZY WYNAJMIE MIESZKANIA.

— Zwracam jednak pańską uwagę, że przyjmowanie odwiedzin damskich jest absolutnie wykluczone... Ja mam dorastające córki.

Zastosuję się do tego i przy najbliższej sposobności skorzystam z pozwolenia pań.

Czternaście dni bez pożywienia w lasach tatrzańskich.

Niezwykła tragedia ambitnej góralki.

(Kop) W przeddzień Wielkanocy zgłosił się do komisariatu P. P. w Zakopanem góraltamtejszy zamieszkały obok Doliny Białego Potoku, że udawszy się po drzewo w lasy nad doliną, usłyszał z głębi słabe jęki i kierując się tam znalazł w gęstwinie leśnej młodą dziewczynę nieprzytomną i straszliwie poranioną, którą przy pomocy innego górala zabrał chwilowo do siebie.

Wszczęte niezwłocznie dochodzenia policyjne ustaliły, że nieszczęśliwą dziewczyną jest 17-letnia Helena Cut Bura z Olczy pod Zakopanem, służąca w pensjonacie „Łubień”. Młoda góralka posadzona niewinnie o jakąś drobna kradzież na Bystrem tak się tem przejęła, że postanowiła pozbawić się życia.

W tym celu jeszcze dwa tygodnie przed znalezieniem jej udała się na Krókiw, gdzie zamierzała się powiesić, sporządziwszy sobie pętlę z sukni zdjętej z siebie i porwanej w

strzępy. Suknia jednak nie wytrzymała ciężaru ciała, a nie mając nic odpowiedniego, nie mogła ambitna góralka skutecznie swego zamiaru. Mimo to do domu już wrócić nie chciała i błąkała się przez szereg dni po reglach, gdzie wreszcie nad Doliną Białego Potoku padła z wyczerpania.

Przeleżała tam przeszło 10 dni wśród zimna deszczów i śniegu, znajdując się od chwili wyjścia z domu t. zn. przez czternaście dni zupełnie bez pożywienia. Nieszczęśliwą dziewczyną zupełnie bezwładną, pełną straszliwych ran i okaleczeń na całym ciele, powstałych z odmrożeń, odwieziono do Szpitala Klimatycznego w Zakopanem, gdzie zdołano przywrócić ją do przytomności. Jest przytem nadzieja utrzymania jej przy życiu, prawdopodobnie jednak nieszczęśliwa nie odzyska już władzy w nogach i rękach

Wielki proces o zamach na Mussolini'ego.

Spisek finansowali masoni włoscy i zagraniczni

Od szeregu dni toczy się w Rzymie sensacyjny proces o zamach na dyktatora Mussoliniego. Głównymi bohaterami procesu są przywódcy wielkiego spisku antyfaszystowskiego Zaniboni i gen. Capello, którzy konspiracyjną swą działalność podjęli jeszcze w styczniu 1925 roku.

Obaj przywódcy jak i ich wspólnicy, siedzący dziś na ławie oskarżonych, rozporządzali olbrzymimi funduszami. Z zeznań b. dyrektora służby bezpieczeństwa p. Crispo Moncada wynika, iż jeden z oskarżonych, niejaki Bucci, wysłał do Pawji 50.000 lirów na zorganizowanie manifestacji antyfaszystowskiej w czasie pobytu w tym mieście króla włoskiego. Pieniądze otrzymał Bucci od masonów za pośrednictwem gen. Capello. Masoneria dała do dyspozycji spis kowców ogółem 165.000 lirów.

Niezależnie od tego konspiracyjna organizacja antyfaszystowska otrzymała znaczne subsydja z zagranicy.

Prasa czechosłowacka np. atakuje czeską socjal-demokrację, iż ona uczestniczyła w tych subsydjach. Mianowicie brat ministra Wintera, członek socjal-demokracji, miał

wpłacić konspiratorom włoskim 600.000 lirów. Oczywiście rewelacje te należy przyjmować z największą ostrożnością.

W toku procesu okazało się bowiem, iż wielkie plany przywódców spisku antyfaszystowskiego rozbiły się ostatecznie o brak funduszy. Zdecydowano się w tej sytuacji na ośobniony akt terroru, a misję jego wykonania powierzono Zanibonemu. Zamach na Mussoliniego nie udał się jednakże. Spisek zdemaskowano, a bohaterów jego pociągnięto do odpowiedzialności.

„Jak niegdyś w maju”...

Napad na dwór wiejskiej tłuszczy.

Dnia 14 b.m. parobek Zdzisław Jeziorski w dworze w Kawęczynie pow. Wrocławskiego rzucił się z kastetem w rękę na p. Zdzisława Kiwerskiego, syna właściciela majątku Kawęczyn, który w końcu nie mogąc się obronić, wyjął rewolwer, strzelił i położył trupem napastnika. Następnie p. Kiwerski

udał się do sądu w Lipnie. Władze sądowe przeprowadziły tego samego dnia śledztwo na miejscu.

Dnia 19-go b.m. miał się odbyć pogrzeb Jeziorskiego, przyczem zgóry zapowiedziano manifestację w szczególności w „Robotniku” z dnia 16-go kwietnia r.b. Jeszcze przed pogrzebem udało się podżegaczom poprowadzić duży tłum złożony z blisko tysiąca osób na dwór, gdzie rozpoczęto robotę niszczenia. Wszystkie szyby wybito, wylamano drzwi, zniszczono ramy okienne, poprzewracano meble, porozbijano lustra. Nie obeszło się przytem bez kilku drobniejszych kradzieży. Kilku policjantów, którzy znajdowali się w pobliżu dworca, z powodu zapowiedzianej manifestacji, nie dało sobie rady z rozdrzonym tłumem. Na szczęście nikt z rodziny właściciela nie znajdował się we dworze, czemu zawdzięczać należy, że obeszło się bez gorszych następstw. Tłum bowiem podniecony odbył poprzednio na własną rękę przez podżegaczy komedję dochodzeń poszukiwał we dworze p. Kiwerskiego oraz świadków napadu z dnia 14 b.m. w wyraźnym celu dokonania samosądu.

Członkowie wyprawy po „złote runo”.

MIN. SKARBU
CZECHOWICZ
zabiega o pożyczkę
amerykańską

DR. A. KRZYŻANOWSKI
opracowuje warunki
pożyczki amerykańskiej.

DR. MŁYNARSKI
jedzie zagranicę w
sprawach pożyczki zagr.

ELEONORA CEWE.

Strachy zamczyska

Mokra siermięga przylgnęła mu do wychudłych ramion, wielkie obłoczone buciska nagniaty strudzone stopy.

Umęczony był.

Dzień cały w lesie na deszczu, a tu i tyżki ciepłej stawy w ustach nie miał. Bo i któż miał mu ją uważać. Tydzień mijał — gdy do chłodnej mogiły żonę złożył. Odeszła! — ot napracowała się biedota, napracowała i namęczyła od wczesnego świtu — do późnej nocy harowała — bez wypoczynku, ot! jak to biedny zwyczajnie.

Dzieciat gromadka spora została, takie to wszystko malutkie, ledwie od ziemi odrósł.

Najmłodszy Jasiek! pół roku mu i cztery niedziele; tyli robak, a już mądrzejszy od sióstr, co im po dwa lata więcej.

Bo Jasiek, to syn — jedynak — pociecha ojcowa, a reszta — to dziewczki.

Ot biedaki — pewno tam głodne w zimnej chacie siedzą i przez małe okienka wyglądają, czy nie jadą tatulo z lasu.

— Biedny Jasiek! — rozmyślał chłop.

2)

Toż to on jest jeszcze za piersią matczyną tęskni — i małe paluszki z głodu ogryza płacząc... Żeby choć Marysia prosiakowi jeść dała i kury z pod ostrzeszka zabrała, bo szkoła, może kto świtanem jaja zabrać a nawet i kury pokraść!

A ta biała, wielka, czubata! Tak ją nie boszczka Hanuś lubiła, od matki ją kurczęciem dostała i na kokoszkę chlebem wykarmiła. Dawał mu za nią sklepikarz trzy złote i jeszcze bułek dla dzieci — ale jej nie wziął nie!

Hanuś ją lubiła! niech sobie przy chacie chodzi, a z wiosną wysiedzi mu gniazdo młodych.

Biedna Hanuś! tak myślała, że z wiosną kurczat wiele namnoży i kaczycy jaj od kowalowej dostanie i kaczek — gatunkowych — się dochowa, a tu i zimy nie doczekała!

— Ale bo też ziąb był wtedy — rozpoznał sobie chłop dalej — jak te nieszczęsne konopiska z tej starej sadzawki brała — br! Przez cały dzień w wodzie zimnej stała, a gdy wieczorem do chaty przyszła, to tak się trzęsła — jak ta ryba.

Kaszlała już dawniej!

Gdy na zapiecek spać legła to i ogrzać

się nie mogła do północy. Nie spałem wtedy i ja — jakiś lęk mnie obleciał, jakby nieszczęście o sobie znać dawało.

Ze zmęczonych powiek sen mi uciekł. Wstałem z ławy, podszedłem do niej.

Głowę miała gorącą, a usta suche, jak spalony liść. Prosiła mnie o wodę, bo bardzo pić się jej chciało, zsunęła wełniak — było jej duszno.

Wody w izbie nie było — wyszedłem więc z garnkiem na podwórze, w jamie była konew ze świeżą wodą.

Nalałem pełny i wróciłem.

Noc była chmurna — posepna, wicher dał mroźny, szamocąc drzewami — żałośnie kwiliła sowa na suchej gałęzi, obudzony Bryś lasił mi się u nóg.

Wszedłem do chaty.

Hanuś siedziała już i czekała na mnie. Z głowy ciastka jej spadła i czarny włos rozsypał się po białym czole. Widziałem ją dobrze, bo przed obrazem Bogarodzicy paliła się lampka.

Policzki miała kraśne — jak różany pąk — śnać od czerwonej lampki, co blask na izbę słała a oczy jej dziwnym płonęły żarem.

(D. c. n.)

ROZMAITOŚCI Z CAŁEGO ŚWIATA.

Fakir i córka milionera.

Fantastyczny romans z życia angielskiej milionerki.

Anglja jest krajem niespodzianek. Rzecz dziwna i wprost paradoksalna, jak często rzakomo zmnokrzyli i zrównowżeni synowie Albjonu popelniają ekscentryczne wybryki, które nie rodzą się nawet w głowie namiętnego syna sfer gorących.

Oto jeszcze jeden przykład. Do Londynu przy był niedawno znany fakir Benno Whitney. Miał pochodzić z Ameryki, ale wtajemniczeni głosili, że rzekomy Jankes jest dawnym komiwojażerem niemieckim, który nie znalazłszy powodzenia na drodze handlowej, wyuczył się gdzieś „cudów” i tajemnic zawodowych sztuki fakirskiej i rozpoczął nową, znacznie intratniejszą karierę.

Produkcje fakira cieszyły się zawsze wielkim powodzeniem. Zwłaszcza kobiety tłumnie zbierały się zawsze na występach przystojnego cudotwórcy. On zaś korzystał z łatwowierności ludzkiej i opowiadał niestworzone historie o dłuższym pobycie w Indjach, o nauce, pobieranej przez szereg lat u sławnego fakira indyjskiego Harydasa itd.

Potem następowały produkcje, wykonywane wreszcie z wielkim sprytem i znaczną zręcznością. I oto cudowny fakir zjechał niedawno do Londynu, poprzedzony oczywiście sługębną reklamą. Na wszystkich przedstawieniach jego zjawiała się skrupulatnie miss Angelica Patter, córka jednego z najbogatszych przemysłowców angielskich, osóbką bardzo piękną, ale trochę „pomyłona” na punkcie rozmaitych spirytyzmów, okultyzmów oraz innych tajemniczych „izmów”.

Oczarowana produkcjami, a może również także wyglądem Whitneya, zaprosiła go do siebie Whitney przyjął zaproszenie, pokazał wiele cudownych eksperymentów, a wreszcie, dowiedziawszy się uprzednio o stosunkach finansowych pięknej Angielki, zaczął nie na żarty zalecać się do niej.

konkury zostały uwieńczone nadspodziewanym powodzeniem. Ekscentryczna panna zakochała się na zabój w cudotwórcy i oświadczyła stanowczo rodzicom, że tylko za niego wyjdzie za mąż.

Państwo Patterowie znaleźli się w nielada kłopotie wobec tego kaprysu jedynaczki. Wreszcie ojciec zakochanej, wietrząc w fakirze oszusta i awanturnika, polecił tajemnemu biuro detektywów zbadać jego przeszłość. Okazało się wówczas, że mister Benno Whitney nie jest Amerykaninem, lecz — jak już wyżej wspomnieliśmy — berlińskim komiwojażerem. Przy tej sposobności wyszły na światło dzienne rozmaite sprawy, w sposób dość niemiły kolidu-

jące z kodeksem karnym. Mister Patter, zadowolony z odkrycia, postanowił zdemaskować ptaszka. Ale sprytny „fakir” zwąchał piśmo nosem i wymyślił z Londynu, zanim zdołano go uwięzić.

Miss Angelica Patter jest w rozpacz. Nie dała jednak za wygraną. Przeciwnie oznajmiła ponownie rodzicom, iż ta „imtryga” na nic się nie przyda, gdyż ona musi odnaleźć fakira i zostać jego żoną. Choćby nawet rodzice mieli ją wydziedziczyć. Rzecz wątpliwa tylko, czy fakir wówczas okazałby równą gotowość do wstąpienia w związek małżeński z panną, pozbawioną swoich, najistotniejszych walorów...

Tragiczna śmierć księżnej rosyjskiej

Ze szczytów spadła w otchłań hańby.

Pisma berlińskie rozpisują się obecnie szeroko o tragicznej śmierci arystokratki rosyjskiej, księżnej Idy Wołkońskiej. Wołkońska, żona księcia Sergiusza Wołkońskiego, była za czasów carskich właścicielką kolosalnej fortuny, jedną z największych magnatek rosyjskich. Przyszła rewolucja, Ks. Sergiusz oraz dwóch synów księżnej zostało rozstrzelanych. Księżna dzięki przypadkowi udało się ocalać i umknąć zagranicę. Osiadła w Berlinie, gdzie jakiś czas żyła z sumy, uzyskanej przez sprzedaż klejnotów. Nieławem jednak kapitały się wyczerpały, gdyż księżna przyzwyczajona do szerokiego gestu, do zupełnego niemal nieliczenia się z pieniędzmi, żyła na szeroką stopę, mieszkała w pierwszorzędnym hotelu, ubierała się wytwornie i t. d.

Księżna znalazła się teraz w położeniu opłakanym.

Rozpoczęły się goniłwy za pożyczkami, a wreszcie wprost za — jałmużną. Świetna arystokratka

staczała się coraz niżej. Pod wpływem rozpaczyci zaczęła się morfimować tak, że w krótkim czasie z przystojnej kobiety pozostał istny szkielec. Przystępując wreszcie posadę kierowniczką baru nocnego „Stella”. Na tem stanowisku pozostawała aż do chwili owej śmierci, która nastąpiła wśród tragicznych okoliczności. Oto księżna, około godziny trzeciej nad ranem udała się do swego prywatnego mieszkania i tutaj zastrzykła sobie tak znaczną dawkę morfiny, iż niemal natychmiast nastąpiła śmierć wskutek udaru serca.

Niewiadomo teraz, czy zachodzi tutaj przypadek samobójstwa, czy też poprostu nieszczęśliwy przypadek. Tragiczna śmierć arystokratki wywołała w Berlinie wielkie wrażenie. Za życia jej jednak nikt się nie znalazł do pośpieszenia jej pomocą. Nawet przedstawiciele arystokracji niemieckiej okazali biednej kobiecie bardzo mało współczucia.

Wizja przyszłości

JĘZYK MIĘDZYNARODOWY, WIDZENIE NA ODLEGŁOŚĆ I WIECZNA MŁODOŚĆ.

Znakomity uczony angielski i wynalazca A. M. Low wygłosił w londyńskim towarzystwie elektrycznym odczyt na temat: Nad czym pracują obecnie uczeni fizycy?

Wedle relacji prof. Lowa w laboratorjach naukowych wre wyjęzona praca, która w przeciągu 20 lat zmieni tryb naszego życia. Przedewszystkiem zniknie komunikacja kolejowa, a parowóz zastąpią aeroplany. Co drugi człowiek posiadać będzie własny samolot, na którym przeniesie się z łatwością w najdalsze strony świata. Lot z Londynu do Nowego Jorku będzie czesł tak ; spoli-tem, jak obecnie wycieczka poza miasto.

Skutkiem tych ułatwień dalekich podróży o-każe się konieczność wprowadzenia powszechnego języka, aby człowiek z równika mógł od razu rozmówić się z mieszkańcem okolic podbiegunowych. Podróże zastąpić będzie można udoskonalonym telefonem z widzeniem na odległość.

Każdy człowiek bowiem swobodnie rozmówi się z najodleglejszymi zakątkami świata i na odległość kilkudziesięciu tysięcy klm. ujrzy każdą postać. Zmniejszą się też choroby, medycyna pozostanie zadziwiająco odkrycia, a kwestja wiecznej młodości będzie rozwiązana.

Syn króla angielskiego — tancerzem konkursowym.

ZDOBYŁ ON WRAZ Z SWĄ PARTNERKĄ PIERWSZĄ NAGRODĘ.

Przed kilku dniami odbył się w Cannes wielki międzynarodowy konkurs charlestona. Konkurs ten był bardzo wielką sensacją, zwłaszcza, że pierwszy raz stanął w tych zawodach do konkursu członek królewskiej rodziny. Był nim najmłodszy brat księcia Walji, książę Jerzy. Partnerką jego była członkini jednego z najbardziej arystokratycznych rodów angielskich Lady Milford. W czasie konkursu księżęca para pokazała elegancki taniec i uzyskała pierwszą nagrodę. U wszystkich uczestników konkursu panowało przekonanie, że ta nagroda należała się całkiem słusznie, albowiem książę i jego partnerka pokazali taniec naprawdę salonowy.

Znakomity aktor - krawcem i kryminalistą!

Adree Fuxi, król komików francuskich

Jednym z najbardziej ulubionych komików paryskich był przez szereg lat Adree Fuxi. Jego występny zwabiły zawsze liczne rzesze ciekawych, którzy darzyli ulubionego aktora burzą aplauzu. Onegdaj zmarł Fuxi, a śmierć jego wywołała żal ogólny. Można jednak wyobrazić sobie ogólną konsternację, gdy na podstawie dokumentów, pozostawionych przez komika, zmarłego na udar serca okazało się, że nazywa się on naprawdę Andrzej Fuch, był Niemcem z pochodzenia, a przed laty uciekł z więzienia w Wrocławiu.

Fuchs był z zawodu właściwie krawcem. Nawiązał stosunek z żoną swego pryncypała. Ten jednak dowiedział się o tem i schwytał kochanków na gorącym uczynku. Wówczas Fuchs poranił i pobił tak niebezpiecznie swego rywala, że ten przez dłuższy czas ciężko chorował. Skazany został za to na trzy lata więzienia. Już jednak w drugim roku więzienia udało mu się uciec zagranicę. Zrazu wiodło

mu się nieszczęśliwie. Później jednak odkrył w sobie talent aktorski i został komikiem.

Po kilku latach stał się ulubieńcem Paryża, człowiekiem sławnym i bogatym.

Odkrycie niezwyklej przeszłości znanego artysty wywołało w Paryżu wielką sensację. Niektórzy utrzymują, iż cała ta historia jest wierutnem kłamstwem, ukutem przez ludzi zdystansowanych w zawodzie aktorskim przez znakomitego komika, a których zemsta sięgnęła jeszcze poza grób. Ta pogłoska jednak wydaje się mocno nieprawdopodobną, a pewne szczegóły stwierdzają w sposób niewątpliwy, że istotnie Adree Fuxi był niegdyś krawcem i siedział w więzieniu. Żona i syn zmarłego starają się zdemontować krążące o Fuxi'm wieści, ale bezskutecznie.

Nawiasem należy jeszcze dodać, iż Adree Fuxi pozostawił bardzo znaczny majątek.

60 tysięcy zegarków

Oryginalny sposób zareklamowania nowego pisma

W łonie redakcji pisma wieczornego „Paris Soir” nastąpiła tymi dniami secesja. Po sprzedaniu tego dziennika paryskiemu „Journalowi”, część współpracowników wystąpiła z redakcji i założyła nowy dziennik „Le Soir”. Nakładca zaś dotychczasowy „Paris Soir” pan Eugenjusz Merle, przystąpił obecnie do wydawania nowego już dziesiątego z rzędu dziennika. Będzie nim na wielką skalę zakrojony „Paris Matin”. Suma, jaką Merle uzyskał ze sprzedaży „Paris Soir” starczyła mu za ledwie na pokrycie swoich długów. Nastęrczała się więc trudność, w jaki sposób założyć i zareklamować nową

gazetę? Pan Merle wpadł na iście oryginalny pomysł. Zakupił on mianowicie na kredyt 60.000 zegarków. Zegarki te odsprzedał po cenie kosztów, a więc ze stratą. Jednakowoż każdy z kupujących taki zegarek musiał się zobowiązać, że zaabonuje przez jeden miesiąc nowy dziennik. Za pieniądze zdobyte ze sprzedaży zegarków wysłał on cały szereg akwizytorów, żeby zebraли anonsy dla gazety, posiadającej 60 tysięcy abonentów. Akwizytorzy wybrali się w drogę, a Merle pozostał bez pieniędzy, bez zegarków, z wielkim długiem i z pismem mającym powódzenie na wasze strony zapewnione.

KRONIKA

KALENDARZYK.

Czwartek, 21 kwietnia — Anzelm.

TEATRY.

Teatr Miejski „Mściciel”.
Teatr Popularny „Szukajcie dziecka”.

WIDOWISKA.

Casino „Wyzwolona kobieta”
Iluna Pat i Patachon (Don Kiszot)
Reduta „Spowiedź Harold Loyda”
Grand—Kino „Żydowski szczęście”.
Cdeon „Sześć tygodni wśród apaszów”
Czary „Tom Mix”
Imperial „Miasto duchów”
Apollo Pat i Patachon „W siódmym niebie”
Nowości „Hrabia Kostia”
Dom Ludowy „Ten któremu się żadna nie oprze”
Resursa „Kochana Teściowa”
Corso „6 tygodni wśród Apaszów”
Miejski Kin. Ośw. „Pat i Patachon jako bokserzy”.

—000—

Wiadomości bieżące.

Jaskółki pierwszomajowe

Wobec zbliżającego się 1 Maja, w całym szeregu zakładów fabrycznych niewykryci sprawcy rozrzucają ulotki komunistyczne.

W ulotkach tych wzywa się komunistów i komunizujących do wystąpień publicznych w dniu 1 maja. (bip)

Nakaz czystości

Urząd wojewódzki otrzymał z ministerstwa zarządzenie w sprawie stanu sanitarnego miasta.

Ministerstwo poleca władzom sanitarnym by dziennie przynajmniej dwie posesje były kontrolowane co do ich stanu sanitarnego. W szczególności komisje sanitarne mają dawać baczenie na wypróżnianie śmieć, dołów biologicznych itp. (bip)

Domy muszą być odświeżone

Jak już donosiliśmy, komisariat rządu wydał polecenie odświeżenia i remontowania posesji łódzkich, co ma być dokonane do połowy lata. Ponieważ dotychczas tylko nieznaczna ilość właścicieli domów zastośowała się do tego zarządzenia, zaznaczamy, że niewykonanie tego zarządzenia pociąga za sobą prócz kary administracyjnej również dokonanie remontu przez władze na koszt właściciela domu. (bip)

Zniesienie ordynansów oficerskich

W najbliższym czasie ma być wydany rozkaz ministra spraw wojskowych; znoszący ordynansów oficerskich.

Wzajemian za to oficerowie otrzymają ekwiwalent w wysokości 80 złotych miesięcznie. Odnosi się to tylko do oficerów sztabowych oraz żonaty niższych kategorii: z podporucznika, porucznika i kapitana. (o)

Zbiórka książek dla Kresów

W sobotę dnia 23 kwietnia zakończona została Zbiórka książek dla Kresów. Książki polskie (powieści, poezje, tygodniki i podręczniki szkolne) są przyjmowane codziennie od 5—7 w lokalu Z. Harc. Pol. Ewangelicka 9. Zbiórka w Łodzi organizuje Akademickie Koło Łódzian w Warszawie”.

NAJLEPSZE KSIĄZKI!

ŻADNE BEZPŁ. PROSPEKTÓW. WARSZ. KREDYTOWA 1.

Po śmierci Prezydenta Miasta

Pierwsze posiedzenie Magistratu

Wczoraj przed południem odbyło się pierwsze po śmierci tragicznie zmarłego prezydenta Cynarskiego zwyczajne posiedzenie Magistratu. Poza szeregiem aktualnych spraw, jakie znajdowały się na porządku dziennym tego posiedzenia i dotyczyły różnych dziedzin gospodarki komunalnej — Magistrat omawiał też sytuację, która wytworzyła się na terenie samorządu w związku ze śmiercią prezydenta Cynarskiego. W dyskusji tej za rysowały się poważne różnice zdań co do

sposobu załatwienia sprawy obsadzenia stanowiska prezydenta miasta. Szereg zasadniczych wniosków przekazano Radzie Miejskiej, którą będzie się mogła nimi zająć i ostatecznie tę kwestję rozstrzygnąć na swym najbliższym posiedzeniu w początkach przyszłego tygodnia. Na posiedzenie to wpłyną również zasadnicze wnioski co do zaopatrzenia rodziny po zamordowanym prezydencie miasta oraz co do sposobu uczczenia trwałego przez miasto Łódź Jego pamięci. (E)

Sprawa wyborów nowego Prezydenta

Prezes Rady Miejskiej dr. Fichna, informuje, że specjalne posiedzenie Rady Miejskiej odbędzie się w czwartek dnia 27 b. m. Posiedzenie to poświęcone będzie uczczeniu pamięci zmarłego tragicznie prezydenta miasta ś. p. Marjana Cynarskiego.

Na tem samym posiedzeniu omawiane będą wnioski finansowe, dotyczące się pokrycia kosztów pogrzebu, oraz zaopatrzenia wdowy

i dzieci po zmarłym prezydencie.

Po specjalnym posiedzeniu Rady Miejskiej, Prezes Rady dr. Fichna ma zamiar za prosić przedstawicieli poszczególnych frakcji radzieckich, celem wysondowania ich poglądu na sprawę wyboru nowego prezydenta Łodzi. W zależności od rezultatu tych narad, powzięte zostaną dalsze kroki przez samorząd łódzki. (bip)

Uroczysta Akademia ku czci śp. Marjana Cynarskiego

W niedzielę dnia 24 b. m. o godz. 6,30 wieczorem odbędzie się w Sali Filharmonji uroczysta Akademia ku czci ś. p. Marjana Cynarskiego Prezydenta m. Łodzi, na której to Akademii przemówienia wygłoszą: Wiceprezydent W. Wojewódzki, Ławnik K. Kruczkowski oraz udział biorą: śpiewaczka Helena

Fotygo, skrzypek Stanisław Frydberg, Julian Kerger tenor oraz artyści Teatru Miejskiego: Irena Horecka, Tadeusz Żeromski oraz Tadeusz Białoszczyński. Przy fortepianie zasiądą Z. Białostocki i A. Żebrowski. Kasa Filharmonji na powyższą Akademię sprzedaje już bilety.

Kondolencje

W związku z tragiczną śmiercią ś. p. prezydenta M. Cynarskiego napływają w dalszym ciągu pisma i telegramy kondolencyjne, z których podajemy następujące:

„Pani Prezydentowa Cynarska — Łódź.
Do głębi serca przejęci tragiczną śmiercią, małżonka czcigodnej Pani ślemy wyrazy szczerego współczucia.
Rada Miejska i Magistrat m. Skierniewic”.

„Szanowna Pani!
„Miałem zaszczyt poznać ś. p. Meża Pani dopiero na posiedzeniu Komitetu 3 kwietnia, ale pamięć o Nim pozostanie we mnie na zawsze. Niechaj mi wolno będzie w tych dniach bólu i żałoby złożyć Szanownej Pani wyrazy swego współczucia i głębokiego poważania.
(—) Ignacy Chrzanowski — Kraków.”

„Pani Prezydentowa Cynarska — Łódź.
Całym sercem boleję nad utratą prawego Polaka i Działacza Narodowego. Krew Jego niech spadnie na głowy wicherzycieli i niecnym zabójców.
Organizacje Kaliskie: Rozwój, Związek Ludowo-Narodowy, Towarzystwo Powstańców, Wojaków, Stowarzyszenie Rzemieślników Chrześcijan. „Sokol”

„W Pani Cynarska — Magistrat — Łódź.
Głęboko wzruszeni ohydny mordercą dokonanym na osobie Jej małżonka przesyłamy wyrazy szczerzego żalu i współczucia.
Prezydent i Ławnicy m. Częstochowy”.

„Pani Cynarska — Łódź.
Proszę przyjąć wyrazy szczerzego współczucia.
(—) Kimens sekretarz do spraw handlowych Poselstwa Wielkobytyjskiego w Warszawie”.

„Czcigodna Pani!
„Wiadomość o strasznym skrytobójstwie, którego ofiarą padł ś. p. Mąż Pani, przejęła mnie bólem najwyższym. Brak mi słów, aby wyrazić Pani i Jej dzieciom najserdeczniejsze moje współczucie w tak strasznym nieszczęściu, które okryło żalobą ciężką nie tylko Wdowę i Działwę, ale Miasto całe po stracie tak dzielnego Prezydenta.
Oby Pan Bóg dodał Pani sił do zniesienia tak okropnego ciosu! Żona moja, jakkolwiek osobiście nieznana Pani, przyłącza się do wyrażenia swego najszczerzego współczucia.
Mam zaszczyt pozostawać Pani Prezydentowej oddanym zawsze i wdzięcznym sługą.
(—) Józef Kallenbach, prof. Uniwersytetu Jagiellońskiego, Dyrektor Muzeum Czartoryskich Kraków”.

Inowacja podatkowa.

Wpływy podatkowe przyjmują oddziały Banku Polskiego

Ministerstwo Skarbu w porozumieniu z Bankiem Polskim wprowadza pożądaną inowację podatkową, a mianowicie przyjmowanie wpłat podatkowych we wszystkich oddziałach Banku Polskiego. Przy wpłacaniu wymagać się będzie przedstawienia nakazu

płatniczego ze wskazaniem kasy skarbowej, w której ewidencji znajduje się dany płatnik.

Pokwitowania Banku Polskiego mają być takimi samymi dowodami wobec władz skarbowych, jak pokwitowania wydane przez Kasę Skarbowe. (O)

Czyżby raz głos... prawdy?

Policja łódzka wszczęła energiczne śledztwo gdy stwierdziła, że mord prez. Cynarskiego nie miał podłoża politycznego

„Warszawianka” cytuje:

W „Głosie Prawdy”, z 19-go bm. opis ujęcia morderców ś. p. Prezydenta Łodzi M. Cynarskiego zaczyna się istotnie niezrównanym zdaniem:

Z chwilą; gdy policji udało się stwierdzić, iż mord na osobie ś. p. Prezydenta Cynarskiego nie miał żadnego podłoża politycznego, lecz dokonany został dla celów zemsty, policja wdrożyła jaknajenergiczniejsze śledztwo...

Nieoczekiwane to ujęcie sprawy bardzo wyraznie nasuwa mniemanie, że gdyby było podłoże polityczne, to wdrożenie energicznego śledztwa mogłoby się przedstawiać inaczej.

Nawet w tak sztandarowym głosie... prawdy szczerść tak bezwzględna wydaje się raczej... mimowolna,

Szkoda tylko, że są pewne wspomnienia, które temu nieprawdopodobnemu zdaniu nadają cechy prawdopodobieństwa. Napad na pos. Zdzichowskiego miał podłoże polityczne. I rzeczywiście o wdrożeniu najenergiczniejszego śledztwa nigdy nie słyszano.

Nauka: nawet w „Głosie Prawdy” można czasem mimowoli powiedzieć trochę prawdy.

—o—o—

Kronika policyjna.

Koło, biegnące samopas.

Na ulicy Piotrkowskiej u zbiegu Ewangelickiej, u przejeżdżającej taksówki oderwało się koło i tocząc się po chodniku uderzyło przechodzącą staruszkę, która uległa złamaniu prawej nogi. Wezwane pogotowie odwiezło ofiarę niezwykłego wypadku do mieszkania. (bip)

Wisielec

W dniu wczorajszym w domu przy ul. DREWOWSKIEJ Nr. 40 mieszkaniec tego domu Dąbkiewicz Władysław lat 40 powiesił się we własnym mieszkaniu. Do samobójcy zawezwano Pogotowie Ratunkowe oraz policję, która po przybyciu na miejsce zastała martwe już zwłoki. Przyczyny samobójstwa dotąd nie ustalono. (u)

Nożem

W dniu wczorajszym Banachowski Stefan zamieszkały przy ul. Wolborskiej Nr. 34 wyszedł przed bramę, chcąc udać się do swego przyjaciela. W tym momencie podszedł do niego jakiś osobnik, który uderzył go nożem w lewą rękę, znikałając wśród przechodniów.

Na krzyk Banachowskiego zbiegli się przechodnie oraz domownicy, poczem wezwano Pogotowie Ratunkowe, którego lekarz stwierdził ciężkie uszkodzenie ciała i przewiózł poszkodowanego do szpitala św. Józefa. (u)

Dziecko bez opieki

Jagiellońska Genowefa lat 7 zamieszkała przy ul. Juliusza 28, pozostawiona bez opieki starszych, weszła na III piętro klatki schodowej, usiadła na oknie i poczęła wyglądać na podwórze. Po wychyleniu się i straceniu równowagi wypadła na balkon II piętra, odnosząc ciężkie obrażenia głowy. Lekarz Pogotowia odwieził ją do szpitala Anny Marii. (u)

Kradzieże.

Do mieszkania krapca łódzkiego Wajskohla Chenocha zamieszkałego przy ul. Nowo-ciegielnianej 12, podczas nieobecności całej rodziny w mieszkaniu, nieznanymi sprawcy włamali się do mieszkania gdzie po wyłamaniu zamków z szaf i szuflad, ukradli różną garderobę w postaci futer, jedwabów itp. Ponadto złoczyńcy zabrali platery, srebro i cały szereg innych przedmiotów wartościowych na ogólną sumę przeszło 10 tys. zł.

Do mieszkania Czesławy Działowskiej przy ul. Zawadzkiej 2r. 44 włamali się nieznanymi sprawcy, którzy dokonali kradzieży różnych rzeczy na sumę kilkunastu set złotych. (u)

—o—o—

Wszystkim, którzy oddali ostatnią posługę

Marjanowi Cynarskiemu

Prezydentowi m. Łodzi,

1. OKAZALI nam tak wiele serdecznego współczucia w ciężkim naszym nieszczęściu, a zwłaszcza Duchowieństwu z J. E. Ks. Biskupem Tymienieckim, Władzom Państwowym z J. W. p. Wojewodą Wł. Jaszczołtem, Związkowi Miast Polskich z p. Dr. J. Zawadzkiem, Radzie Miejskiej z p. Prezesem Dr. B. Fichną, Magistratowi z pp. W.-Prez. W. Wojewódkim i W. Groszkowskim, Komitetowi Pogrzebowemu z p. Dyr. J. Wolczyńskim, Władzom Wojskowym z p. Generałem St. Małachowskim, Przedstawicielom Sądu, Teatru Miejskiego, Galerji Sztuki, Władzom Policyjnym z p. Ins. P. Foersterem i Pracownikom Miejskim z p. Dyr. J. Zalewskim i p. Wicedyr. M. Kalinowskim na czele, Straży Ogniowej Ochotniczej Łódzkiej, jak również przedstawicielom miast: Warszawy, Poznania, Zyrardowa, Torunia, Pabjanic i Zgierza, Przedstawicielom Państw Obcych, Cechom Rzemieślniczym, Gimnazjum WP. Skrzypkowskiej, całemu szeregowi Stowarzyszeń, Instytucyj i Związków, p. Dr. Sołowiejczykowski, Sądziom, Przyjaciółom i Znajomym składają gorące, serdeczne podziękowanie

1887-1

żona, dzieci, brat i rodzina,

Podatek od nieruchomości na rok 1927

MAGISTRAT ROZPOCZĄŁ JUŻ DORĘCZANIE NAKAZÓW PŁATNICZYCH.

Wydział Podatkowy Magistratu m. Łodzi rozpoczął doręczanie nakazów płatniczych na państwowy podatek od nieruchomości oraz dodatek komunalny do tego podatku

Podatek państwowy wymierzony został na podstawie postanowień art. 2 ustawy, z dnia 1 kwietnia 1925 r. (D.U.R.P. Nr. 42-poz. 296) — w wysokości 8 proc. komornego za poszczególne kwartały 1927 roku, a dodatek komunalny — zgodnie z uchwałą Rady Miejskiej z dnia 21 grudnia 1926 — w następujący sposób:

a) od nieruchomości, w których czynsz komorniany nie przekracza zł. 1,000,—25

ODCZYTY.

Odczyt w Stow. Techników.

W czwartek, dnia 28 o godz. 8,30 wiecz. odbędzie się w sali Filharmonji niezwykle sensacyjny odczyt Bogdana hr. Ronikiera, którego głośna sprawa budziła i budzi niebываłe zaciiekawienie.

odczyt Bogdana hr. Ronikiera

„Dnia 22 bm. piątek, o godzinie 8-ej wieczorem w lokalu Stowarzyszenia Techników w Łodzi, Piotrkowska 102, wygłosi odczyt p. inż. W. Szreiber p. „Organizacja kształcenia zawodowego w Ameryce”.

proc. b) od nieruchomości, w których czynsz komorniany nie przekracza zł. 2,000,—35 proc. c) od nieruchomości, w których czynsz komorniany nie przekracza zł. 4,000 — 50 proc. d) od nieruchomości, w których czynsz komorniany przekracza zł. 4,000 — 60 proc. e) od nieruchomości, przeznaczonych na mieszkanie luksusowe (pałace, wille i t. p.) 100 proc. podatku państwowego.

Podatek płatny jest za każdy kwartał 1927 — roku w ciągu drugiego miesiąca następnego kwartału; a więc za pierwszy kwartał — w maju r. b. za drugi kwartał — w sierpniu r. b. za trzeci kwartał — listopadzie r. b., zaś za czwarty kwartał — w lutym 1928 roku.

O ukończeniu doręczania nakazów płatniczych Wydział Podatkowy Magistratu zaawiadomi płatników zapomocą obwieszczenia.

N A S I O N A.

pierwszej jakości, roślin, traw, drzew, tytoni, warzywne i kwiatów oraz narzędzia i przyrządy (ogrodn.) polecają składy

L. JASIEŃSKIEGO

prowadzone od 1870 r.

w ŁĘCZYCY, ul. Poznańska 30

i w ŁODZI, ul. Andrzeja 22

Comptoir sprzedaje się bezpłatnie.

911

Teatr i sztuka.

TEATR MIEJSKI.

Dzisiejsze przedstawienie dla inteligencji po cesach najniższych. Dany będzie potężny dramat St. Przybyszewskiego „Mściciel” z pp.: Horecką, Białoszczyńskim, Krasnowieckim, Ziemińskim i Żeromskim. Jutro, piątek, oraz w sobotę wieczorem w dal szym ciągu efektowna sensacyjna komedia widowiskowa w 5 aktach „Kobieta i pajac” z Stefanją Jarkowską i Władysławem Krasnowieckim w rolach tytułowych. Ceny niższe.

„Najdroższa moja Peg” przemiana, pogodna komedia amerykańska H. Manners'a z kapitalną Stefanją Jarkowską, w roli tytułowej, dana będzie na przedstawieniu popołudniowym w sobotę o godz. 3 m. 30. Ceny najniższe. Bilety sprzedaje Kasa Zamkowa.

TEATR POPULARNY

„Szukajcie dziecka” grane jest dzisiaj w czwartek i jutro w piątek wieczorem.

W sobotę wieczorem „Chata za wsia” według powieści Kraszewskiego w przeróbce scenicznej Galasiewicza i Mellerowej.

TEATR POPULARNY W SALI GAYERA

W nadchodzącą sobotę wieczorem i w niedzielę popołudniową i wieczorem grane będzie piękny wokal „Szukajcie dziecka”.

DWA PORANKI DLA DZIECI W FILHARMONII.

W nadchodzącą sobotę, dnia 23-go oraz w niedzielę dnia 24-go kwietnia odbędą się w Sali Filharmonii o godz. 12-iej w południe dwa przedstawienia dla dzieci, na których wystąpi ulubienica nasza Ninka Wilińska w trzech nowych komediach Benedykta Hertza, znanego bajkopisarza oraz Wandy Tatarkiewiczówny, artystki scen warszawskiej.

Z MIEJSKIEJ GALERJI SZTUKI.

Jubileuszowa wystawa zbiorowych prac zasłużonego artysty K. Stabrowskiego spotkała się z uznaniem nie tylko miejscowej prasy, lecz i stołecznej, poświęcającej swe łamy krytykom artystycznym o twórczości prof. K. Stabrowskiego.

W pierwszym dniu otwarcia zwiędziło wystawę 600 uczniów gimnazjum im. Kopernika pod kierunkiem prof. Millera. Przybyłym objaśnił dzieła prof. K. Stabrowski.

Skrzynka do listów.

Szanowny Panie Redaktorze!

Uprzejmie proszę o opublikowanie słów poniższych:

Założony w mem prywatnym mieszkaniu telefon figuruje w spisie abonentów jako firmowy, na co dopiero zwróciłem uwagę po wprowadzeniu złote go. Złożyłem przeto deklarację o przepisaniu mego telefonu na prywatne mieszkanie, za co zażądano zł. 5. Ponieważ wymieniona zapłata nie jest niczym uzasadniona, nie uściłem takowej, to też mego urządzenia nie uwzględniono.

Ponieważ przy wprowadzeniu nowej taksy, wynikająca różnica jest wydatna, powtórzyłem swe żądanie i byłem już zniewolony, zapłacić żądane zł. 5.— które umieszczono w rachunku w rubryce „za zmianę firmy”. Jestto moim zdaniem zdzierstwo, gdyż jeżeli tylko chodzi o pokrycie kosztów kontrolera, to wystarczyłoby za taką wizytę najwyżej 1 złoty. Takich kontroli można odbyć kilkanaście dziennie, na co nadzwyczajnej wiedzy nie potrzeba.

Podanie ostatnie złożyłem 9 b. m., a zatem przed ogłoszeniem nowych stawek, jednakże i mnie wystawiono rachunek według podwyższonej stawki.

Łączę się przeto z protestem „Rozwoju” i protestuje również jaknajenergiczniej przeciw takiemu zdzierstwu i lekceważeniu sobie obywateli Polski. Bowiem to nie „Polska” a „Szwedzka Spółka”, którą my i nasz kraj mało obchodzimy i tak powinna brzmieć firma, a nie ludziom oczy mydląc polskością przez dodanie „Polska”.

Zwróć się jeszcze bezpośrednio do Zarządu o anulowanie rachunku za kwiecień i zwrot nieprawie pobranej różnicy od czasu wprowadzenia Złotego. W odmownym razie wystąpię do Sądu.

Łączę wyrazy poważania

J. Aulich

Korespondencja lotnicza.

SPECJALNE SKRZYNKI POCZTOWE DO KORESPONDENCJI LOTNICZEJ.

W dniu wczorajszym Dyrekcja Poczty Łódzkiej przystąpiła do rozwieszania skrzynek do korespondencji lotniczej.

Skrzynki te będą rozwieszane c następujących punktach: na ul. Moniuszki róg Piotrkowskiej, Zielonej róg, Piotrkowskiej, Poczcie na ul. Przejazd róg Kilińskiego. Na Andrzeja róg Piotrkowskiej i przy Głównej skrynkach wspomnianych jest umieszczony napis: „Poczta Lotnicza” by w ten sposób publiczność mogła się orjentować.

Listy ze skrzynek wsoomnianych będą wyjmowane o godz. 20, które będą przesyłane pociągiem do Warszawy, gdzie o godz. 7 r. będą mogły odejść do Lwowa i Gdańska samolotami.

Poraz drugi będą wyjmowane listy o godz. 7,30 r., które zostaną odesłane samolotem do Warszawy o godz. 9 r., zaś z Warszawy zostaną rozdzielone poszczególne linie lotnicze, jak do Wiednia, Krakowa, Lwowa, Poznania, Rumunji i t. p. (U)

Drugi turniej szachowy o mistrzostwo Polski

OTWARCIE NASTĄPIŁO W CZORAJ.

Wczoraj o godz. 5 pp. w sali Towarzystwa Miłośników Gry Szachowej przy ul. Moniuszki Nr. 1 nastąpiło uroczyste otwarcie drugiego turnieju szachowego o mistrzostwo Polski przy udziale członków i zaproszonych gości. Otwarcia turnieju dokonał gen. Małachowski, desygnowany przez protektora turnieju Marszałka Piłsudskiego. Po przecięciu taśmy, goście udali się do sali klubowej,

gdzie nastąpił szereg okolicznościowych przemówień. Pierwszy zagaił uroczystość prezes Związku Szachowego w Warszawie p. Zabiński. Następnie przemawiał p. Makarczyk z Warszawy.

Wspomnianą uroczystość zaszczylicili swoją obecnością pp.: wojewoda Jaszczolt, vice-prezydenci miasta Groszkowski i Wojewódzki i komisarz Rządu Izycki. (U)

ZYCIE SPORTOWE.

Jeszcze o zwycięstwie Warszawy nad Gdańskiem

MARYNARZE POLSCY SPRAWILI WARSZAWIANOM OWACJĘ.

(C-S) Jak już donosiliśmy, komb. druž. Polonii i Warszawianki zwyciężyła w poniedziałek repr. Gdańska, złożoną z graczy czterech najlepszych klubów, należących do tak zw. Ligi gdańskiej. Repr. Gdańska zestawiona była z samych graczy niemieckich, ponieważ jedyny klub polski Gedanja do Ligi gdańskiej nie należy. Drużyna Warszawska grała w składzie: Domański, Redlich, Bulańow, Tupalski, Loth, Zwiercz, Zimski, Jung, Ałaszewski, Emchewicz, Luxemburg. Warszawianie okazali się zespołem znacznie lepszym od gospodarzy, bardzo silnych fizycznie i szybkich, ale stojących na dość prymitywnym poziomie technicz-

nym i kombinacyjnym. Związka pomoc warszawska grała doskonale i zupełnie rozbiła wszelkie akcje ofensywy gdańszczyzan, tak, że Domański miał zaledwie parę sytuacji, które zresztą wyjaśnił bez zrzutu. Publiczność gdańska, aczkolwiek wyraźnie sympatyzowała z drużyną miejscową, zachowała się jednak najzupełniej taktownie. Kolonja polska w Gdańsku bardzo serdecznie przyjmowała warszawskich piłkarzy, których triumf wywołał zrozumiałe zadowolenie, zwłaszcza marynarze polscy, przywitani zwycięstwem warszawian z entuzjazmem. Ładna gra drużyny warszawskiej spotkała się z powszechnym uznaniem.

Bieg na przelaj

ORGANIZUJE „KRUSZENDER” W PABJANICACH.

Dnia 24 kwietnia r. b. o godz. 12-iej w południe odbędzie się w Pabjanicach pierwszy bieg na przelaj Tow. Sport. „Kruschender”.

Trasa biegu wynosi około 4 km. Teren: boisko, ulice i pola. Bieg dostępny jest dla wszystkich obywateli Rzplitej Polskiej tak zrzeszonych w PZLA.

Startowe wynosi 50 groszy od zawodnika. Pierwszych sześciu otrzymuje żetony. Zgłoszenia zawodników do dnia 23 bm. przyjmuje sekretarjat Tow. Sport. „Kruschender”, na ręce naszego patrona p. R. Kanenberga — Pabjanice, Zamkowa 3. Bieg odbędzie się według przepisów PZLA.

Mistrz polskiej piłki nożnej odwiedzi Łódź

POGON — TURYSKI TO NAJWIĘKSZY SZLAGIER SEZONU.

W nadchodzącą niedzielę rozegrane będą następujące mecze: Warszawianka—Warta, Ruch—ŁKS. Czarni—Polonia, Wisła—Hasmonea, TKS—Legia i Turyski—Pogon. Oprócz tego ostatniego meczu zwyciężą najprawdopodobniej drużyny gospodarzy, tzn. te, które są wymienione na pierwszym miejscu.

Co zaś do spotkania Turyski—Pogon to, rzecz oczywista, wyniku przewidzieć nie można. Od Turystów Łódź sportowa będzie żądała, aby z honorem bronili barw kominogrodu i tem samem potwierdzili, że zwycięstwo nad Wisłą nie było przypadkowym. Życzymy więc graczom Klubu Turystów nowego sukcesu z Pogonią. Do tej pory nie wiemy gdzie powyższe spotkanie będzie miało miejsce, ale najprawdopodobniej, jak wszyscy przypuszczają, odbędzie się na boisku DOK, które posiada własny trybun i odpowiednią ilość miejsc.

Czterokrotne zdobycie tytułu mistrza Polski przez Pogon nie było przypadkiem szczęścia, lecz dorobkiem długotrwałej, żmudnej pracy. Najbardziej się chwali Pogoni to, iż od początku swego istnienia dążyła do rozwoju wszechstronnego. Podczas, gdy inne kluby starały się wydoskonalić w jednej gałęzi sportu, najczęściej futbolu, zakładała i kształciła Pogon sekcje piłkarzy, lekkoatletów, tenisistów, pływaków, łyżwiarzy, narciarzy i t. d.

Łódź sportowa nielada więc czeka sensacje, ujrzenia Pogoni w walce z Turystami. Pogon obecnie stoi na 7, a Turyski na 8 miejscu. Lwowanie mają wygraną z Hasmoneą (7:1) i jedną przegraną z nestorem piłki nożnej — ŁKS. Czarnymi (0:3). Spodziewać się więc należy rehabilitacji ze strony gości. W najbliższych dniach podamy czytelnikom skład obu drużyn i nazwisko sędziego, prowadzącego te emocjonujące zawody.

Ofiary.

Lista składek dobrowolnych z Wydziału Ruchu Sp. Akc. S. Rozenblatta w Łodzi na sieroty po poległych żołnierzach zamiast wieńca dla s. p. ślusarza Mrowińskiego.

WARSZTAT MECH.

Nr. 272. W. Pierzchała z 2, Szwan z 1, A. Maślak z 1, J. Pielusiński z 1, M. Szenfeld 50 gr. K. Matucz z 1, A. Królakiewicz z 1. Z. Górski 50 groszy, L. Górczyński, z 2, J. Strzechowski z 1. J. Brodziak z 2, W. Kalinowski z 1, S. Kuligowski z 1.

TOKARZE.

J. Kokosiński z 1. Z. Gabrys z 1, M. Włodarczyk z 1 E. Tomczak z 1, G. Fiszer z 1.

POMOC ŚLUSARZY.

K. Szturle 50 groszy, Z. Lewiński 50 gr, S. Wojewoda z 1.

KOWALE I POMOC.

J. Słodkiewicz z 1, A. Rybak z 1, Fr. Uzarowski 50 gr.

BLACHARZE.

J. Nowakowski z 2, J. Jurkiewicz z 1.

STOLARZE.

W. Szloderbach z 1, J. Tomas z 1, A. Żuchowski z 1, W. Brzezicki 50 gr.

ELEKTROMONTAŻY.

R. Gurmański z 2, A. Konopczyński z 1, W. Domański z 1.

MASZYNIŚCI.

S. Bomberski z 1, A. Sperka z 1, M. Zaćki z 1.

PALACZE.

J. Pester gr. 50, A. Gomeł z 1. Fr. Piętka z 1.

WĘGLARZE.

J. Kaźmierczak 50 groszy, S. Kotasiński 50 gr. W. Jarząbek 50 groszy. S. Wielogóski 50 groszy.

SMAROWNICY.

T. Malczewski 50 gr. M. Krajewski z 1 J. Przybylski 50 groszy, F. Tomczyk z 1.

MURARZE I POMOC.

S. Wyczechowski 50 groszy, W. Damka 50 gr. A. Bastniak 50 groszy.

SZOFERZY I POMOC.

W. Szurgij z 1, A. Fleurne z 1, T. Podlasik z 1 W. Cichy 50 groszy. Razem złotych 50,50 groszy. Łódź, dnia 20, IV-1927 r.

NA SIEROTY PO POLEGŁYCH ŻOŁNIERZACH.

Nr. 269. Bezimiennie z 5
Nr. 271 " " " 5

NA LOTNICTWO.

Nr. 270. Frankowski St. z 5

Nr. 268. Felutek i Jadziunia Niemcewicz Ra-
tunek dla chorego ucznia z 10.

Czasopisma.

WIADOMOŚCI STATYSTYCZNE.

Ukazał się zeszyt 7 Wiadomości Statystycznych. W bogatej treści zeszytu obejmującej wydobyte działy, jak produkcja, handel, zagraniczny, komunikacja, ceny, praca, zrzeszenia gospodarcze, kredyt, skarbowość i inne.

Pozatem treści zeszytu dopełniają przeglądy międzynarodowe stanu gospodarczego, oraz ważniejsze i aktualne zestawienia są ilustrowane wykresami.

NOWE WYDAWNICTWA.

Wśród wydawnictw jakie ukazały się ostatnio w czasie, mamy do zanotowania trzy wydawnictwa, ukazujące się łącznie, a mianowicie: tygodnik ilustrowany „FAMULUS” biblioteka romansów i powieści pt. „Godzina Czytania”, oraz bibliotekę miniaturową, pt. „Arabeski”.

„FAMULUS” jest tanim i estetycznie wydawanym tygodnikiem o różnorodnej i obfitej treści zarówno literackiej, jak ilustracyjnej. Poza materiałem nowelistycznym artykułowym i bieżącym „Famulus” prowadzi między innymi ciekawą ankietę wśród czołowych przedstawicieli pióra pt. „Z mojej kariery”.

„GODZINA CZYTANIA”, ukazująca się co 1-g. w 15-go każdego miesiąca w pierwszym swoim tomie przynosi dobry uczynek sensacyjnego roman-

ŚWIAT KOBIECY.

Pretensjonalność i zdrowie

Szkodliwość kosmetyków

Jedno z pism francuskich zamieściło ciekawy artykuł o szkodliwości kosmetyków, przytaczając bardzo wiele przykładów i twierdząc kategorycznie, że piękność kobiety świeżość cery — karmin ust i blask oczu zależny jest jedynie od zdrowia, spokoju wewnętrznego jak również regularnego trybu życia. Obecna moda nie tylko używania ale nadużywania wszelkich „malowideł” — prowadzi do przedwczesnej starości i utraty naturalnej urody.

Autor artykułu twierdzi, że młoda osóбка, która jedynie podlegając nakazom mody zaczęła używać sztucznego karminu do ust — w niedługim

czasie pozbawia swe wargi koloru naturalnego. Barwnik wpływa ujemnie, usta nabierają koloru sinego — i błędną — a wtedy karmin staje się nieodzownym. Tak samo rzecz ma się z farbowaniem włosów, rzęs i brwi, które pod wpływem farby tracą swój własny naturalny kolor — stają się wypielizne i — bezbarwne.

Róż nakładany na policzki — psuje cerę — niszczy naskórek i przyczynia się do wczesnych zmarszczek. Strojnisie i wielbicielki sztucznej urody powinny bardzo poważnie wziąć pod uwagę powyższe uwagi.

su Anity Loos pt. „Mężczyźni wolą blondynki”, który obiegł już całą Europę i Amerykę w kilku wydaniach. Estetyczna forma książek oraz dobry druk i papier wyróżniają to wydawnictwo wśród szeregu innych bibliotek powieściowych.

„ARABESKI” ukazują się raz na miesiąc w postaci pomysłowo i estetycznie wydawanych tomików miniaturowych, na które obecnie składa się serja utworów wschodnich popularnego poety Remigjusza Kwiatkowskiego. Pierwszy tomik zawiera doskonałe przekłady rad i uwag wschodnich pt. „Nie zagłądaj za parawan”.

PORADNIK GOSPODARCZY.

PIEROGI Z KAPUSTĄ.

Ugotowaną, kwaszoną, kapustę, odcedza się, drobno sieka soli, pieprzy, w rynece usmarza się łyżkę smalcu z siekaną cebulą, daje do tego kapustę, trze na kartku 2-3 kartofle gotowane, miesza i tem nakłada ciasto rozwałkowane, jak zwykle na pierogi. Pierogi gotuje się w posolonej wrzącej wodzie i wydaje polane masłem ze zrumienioną bułeczką, lub ze świeżą słoniną. Takie pierogi można robić i ze świeżej kapusty ze serem. Główkę zhykłej kapusty gotuje się, odciska z wody, sieka, przysmarza w łyżce smalcu; gdy kapusta ostygnie, miesza się ją z serem na tartku utartym, dodając, jeżeli ser mokry, 1 do 2 tarte bułki, soli i pieprzu. ciasto nakłada jak zwykle i robi pierogi (Na 6 osób).

MAKARON Z JABŁKAMI.

Misi się makaron, ale go nie gotuje, tylko bardzo starannie wysusza, i i pół funta jabłek obiera się i szatkuje jak na strudel. Foremkę smaruje się grubo masłem lub smalcem, daje trochę makaronu, kropi suto rozgotowanym smalcem, daje na to jabłka, i posypuje cukrem, tłuczonym cynamonem i rodzynekami, na to makaron i tak przekłada warstwami na przemian, zawsze suto makaron skrapiając masłem lub smalcem. Daje się do rury i wypieka. (Na 6 osób).

ŁAZANKI Z SEREM.

Pół funta mąki zagnieść jajkiem i paroma łyżkami wody, tak, żeby ciasto nie było zbyt twarde. Po wyrobieniu rozwałkować dość cienko i pokrajać w ukośne łazanki. Świeży, dobrze wyciśnięty twarożek, uwiercić z żółtkiem, dwoma łyżkami śmietany i łyżką cukru. Ugotować na wrzącej wodzie łazanki, odcedzić je, przelać zimną wodą i układać w formie lub rynece masłem wysmarowanej, warstwami łazanki i twaróg, aż wszystko wyjdzie z wierzchu pokropić masłem i wstawić na godzinę do pieca, żeby się dobrze wypiekło i zrumieniło. Można posypać kto lubi cukrem i cynamonem, lub podać do nich śmietaną.

PRZEZ RADJO.

PROGRAM NA DZIEŃ 21 BM

(Warszawa długość fali 1111 mtr)
15,00 Komunikaty: meteorologiczny i spodarczy; 15,30 Odczyt z cyklu: „Historja powszechna” wygłosi prof. Dzwonkowski; 16,00 Odczyt pt. „Zygmunt Krasiński” wygłosi dr. Gąsiorowska-Szmydłowa; 17,00 Odczyt pt. „Hygiena życia codziennego” wygłosi dr. M. Kacprzak; 17,30 „Wśród książek” najnowsze wydawnictwa omówi prof. Henryk Mościcki; 18,00 Transmisja muzyki tanecznej z kawiarni „Gastronomia”; 18,40 Rozmaitości; 19,30 Lekcja kursu elementarnego języka angielskiego. 19,30 Odczyt pt. „Sprawa włosciańska w Polsce porobiorowej” wygłosi dr. S. Rosłaniec; 19,55 Komunikat rolniczy; 20,30 Koncert wieczorny. Transmisja z Krakowa. Sygnal czasu. Komunikaty prasowe.

Kraków 422 m. — 18,00 Transmisja z Warszawy; 18,40 Rozmaitości; 19,00 Odczyt pt. „Wędrowki Wołochów z uwzględnieniem Karpat” (?) wygłosi dr. W. Bogatyński; 19,30 Odczyt pt. „Muzyka w dramacie” wygłosi K. Meyerhold; 20,30 Koncert. 22,00 komunikaty.

Wiedeń 517,2 m. — 11,00 Poranek symfoniczny; 16,15 Koncert muzyki lekkiej; 20,05 Wieczór senat fortepianowy i skrzypcowych Beethovena; 21,15 Wieczór nieśni i tańców ludowych.

WARSZAWSKA GIEŁDA OFICJALNA

Warszawa 20-go kwietnia.
WALUTY I DEWIZY.

Dolar St. Zjedn. 8,82
Holandia 387,99
Londyn 43,45
Nowy Jork 8,93
Paryż 35,95
Praga 26,50
Szwajcaria 172,08
Włochy 45,38
Wiedeń 125,75.

Zapotrzebowanie pokrył Bank Polski z dotychczasowym współdziałaniem banków prywatnych.

PAPIERY PROCENTOWE.

8% L. Z. państw. Banku rolnego 90,00; 8% L. Z. państw. Banku gosp. kraj 90,00; 7% L. Z. Tow. kred. przem. pol. 79,00; 10 procent poz. 103,00 5 proc. pań. poz. konwersyjna 69,00; 4% procent L. Z. ziem. 64,00; 5% L. Z. Warsz. 70,00; 8% L. Z. Warsz. 1920 r. 82,00; 4% L. Z. Warsz. 65,25.

AKCJE.

Bank dyskontowy 129,00; Bank handlowy 10,55 Bank Polski 162,00; Zachodni 4,60; zjedn. ziem pol. 4,60; Zw. społ. zar. 97,00; Elektr. dąbrow. 86,00; Częstocice 3,20; Gosławice 75,00; Wysoka 7,25; „Nobel” 4,85; Węgiel 108,00; Fitzner 7,00; Cegielski 46,00; Lipop 26,50; Medrzejów 9,30; Norblin 148,00; Ostrowieckie 90,50; Pocisk 3,45; Starachowice 3,60; Zieloniewski 20,75; Zawiercie 44,00; Zyrardów 13,50; Borkowski 3,83; Haberbusch 127,00; Spirytus 3,60.

Z pożyczek państwowych mocniejsza 5 proc. konwersyjna. Mocniejsze Listy zastawne banków: państwowego rolnego i gospodarstwa krajowego. Dla Listów zastawnych i obligacji m. Warszawy usposobienie mocne. Akcje b. mocno, zwłaszcza bankowe.

Od Administracji.

Uprzejmie prosimy P. T. prenumeratorem o łaskawe zawiadomienie Administrację w razie niedoreczenia przez roznościcieli Rozwoju, lub też opóźnienia, Al. Kościuszki 41 telefon 28. 413-10

Wirówki i Konwie
i wszelkie przybory mleczarskie
trzydziest calkowite urządzenie mleczarni na długoterminowe spłaty
— poleca — 1147—
Związek Spółdz. Mleczarski
Łódź, Al. Kościuszki 29.

PORADNIK DLA KUPUJĄCYCH.

Nr. 6.

SKLEP ZEGARMISTRZOWSKO JUBILERSKI:

Jan Placek, Brzezińska 10 telefon 50-17.

ŚNIADANIA, OBIĄY, KOLACJE

SMACZNE I TANIO

Królejskiego 123, bufet Resursy.

ŚLUSARNIE MECHANICZNE:

Suwalski Gołca 9.

SKŁADY WĘGLA I DRZEWA:

Bluszcz Brzezińska 24.

Florezak Brzezińska 126.

ZAKŁADY KOWALSKIE:

Cz. Wiśniewski, Radwańska 45.

WYTWÓRNIĘ CUKRÓW:

Stankiewicz, Chłódna 11.

SKLEPY SPOŻYWCZE:

Ant. Pintera, Rozwadowska 17.

Janiszewski, Dworska 22.

Pasiak, Katna 24.

M. Adamczyk, Skierniewicka 11.

T. Walo, Słowiańska 18.

J. Łabędowicz, Skierniewicka 6.

A. Gosiński, Suwalska 9.

M. Kowalewski, Nowo-Zarzewska 14.

Retelewski, Franciszkańska 68.

Domański, Zawiszy 27.

Ostrowski, Łagiewnicka 23.

Maćkowski, Przędzalniana 88.

HURTOWNIE WÓDEK:

Heleniak (Patria) Brzezińska 39.

ZAKŁADY KRAWIECKIE:

Majewski, Konstancyńska 22.

PIEKARNIE:

Pawłowski Zgierska 77.

Zpaędowski Baulcki Rynek 3.

Kaczmarowski Franciszkańska 52.

Suiński Marysińska 9.

Pacalowski Zgierska 57.

Kotlicki Zgierska 111.

SKŁADY OBRAZÓW I DEWOCJI:

Radwańska, ul. Zgierska 24.

„MAGAZYN MEBLI” Zjednoczonych Stolarzy i Tapicerów

1435-

Spółdz. z ogr. odp. w ŁODZI, Narutowicza 45. Tel. 60-02.

Posiada na składzie kompletne urządzenia mieszkań od najskromniejszych do luksusowych jako to: urządzenie pokoi sypialnych, stołowych, gabinetów, salonów, kuchni, meble klubowe, biurowe, żyrandole, ampie, obrazy i t. p. — jak również przyjmujemy wszelkie zamówienia w zakresie wewnętrznego architektury.

ZARZĄD.

DYREKCJA

Kolei Elektrycznej Łódzkiej, Sp. Akc.

zawiadamia niniejszym pp. Akcjonariuszów, że 25 b. m. wydawane będą pp. Akcjonariuszom bilety bezpłatne na przejazd tramwajem na nowy okres od 1 maja 1927 r. do 30 kwietnia 1928 r.

Wydawnictwo biletów odbywać się będzie w biurze Zarządu przy ul. Tramwajowej № 6, w godz. od 9 do 12 i pół i od 16 do 17 (w soboty od 9 do 12 i pół) za okazaniem oryginalnych akcyj lub kwitów depozytowych, przyczem na każde 50 akcji wydany będzie 1 bilet.

Bilety wydane na okres bieżący i znajdujące się w posiadaniu pp. Akcjonariuszów, po dniu 30 kwietnia r. b. będą nieważne.

Potrzebny chłopiec z kaucją

do roznoszenia gazet,

2284-

Zgłaszać się do Adm. „Rozwoju”

Na wypłatę!

ZONOI Kup mężowi: płaszcz gumowy, bieliznę dzienną i nocną, rękawiczki, skarpetki, parasol, towary na ubrania i paleta. Wszystko w najlepszej jakości. Tanio. Na najdogodniejszych warunkach

u LEONA RUBASZKINA, KILIŃSKIEGO NR. 44, tel. 36-48.

Drobne ogłoszenia

Nauka i wychowanie.

Student udziela matematyki, języków. Kilińskiego 96-8. Na prawo, druga brama. g. 3-4 2224-1

Sprzedaż.

Sklep dobrze prosperujący do sprzedania z powodu zmiany interesu. Rajtera 28, w sklepie, 2206-4

Marya Czempik, Łódź, Główna 17, Galanterja, poleca bieliznę męską, trykotażę, krawaty, skarpetki, pończochy, szelki, laski, parasolki i t. p. 2170-2

A!A!A! Meble. Dywany, Łóżka metalowe, otomany, leżanki, materace patentowane i miękkie, krzesła gładkie, meble kuchenne, biurowe, biurka, biljoteki, etażerki, wie szadła, białe saloniki. W dużym wyborze poleca na raty Magazyn Mebli Wł. Remiszowskiego Piotrkowska 116, I p. front tel. 21-61. 1171-9

Tanio na wypłatę obuwie ulica Piotrkowska 37, w podwórzu 5 wejście, 2180-5

Truskawiec Zdrój pensjonat willa „Anastazja” poleca się na przyszły sezon. Kuchnia wyemleńta. Do końca kwietnia adres Janina Breiterowa, Łódź-Ossołińskich 13, potem Truskawiec Willa „Anastazja” 2246-1

Sklep z pokojem odstąpię, ulica Zamenhofska 11, m. 1. 2264-2

Okazja. Sprzedam domek czysty z ogródkiem i sklepem w Łodzi. Wład. Al. Kośluski 27, „Wiedza” albo Zakątna 42, Wolak. 2186-2

Posady i prace.

zaofiarowane.

Okna na okna i drzwi potrzebny Łąkowa 22, ślusarnia. 2276-2

potrzebna zdolna prasowaczka oraz praczka 6-go Sierpnia 10 pralnia, 5282-2

panina, fortepiany nowe, nżywane. Dogodne warunki kupna. Sienkiewicza 25, Chodkowski. 2200-2

potrzebna zdolna prasowaczka samotna 6-go Sierpnia 46. 2272-1

power damski prawie nowy, wielkość 26, dla panienki lat 10-15. tanio sprzedam ul. Zakątna 88-10 Nowicki. 2478-3

Starsza osoba umiejąca gotować i szyc potrzebna Oferty „Wies” do Rozwoju 2268-2

poszukuje się wykwalifikowanej nauczycielki geografji na kilkanaście godzin tygodniowo Oferty dla „W” 2265-2

potrzebna służąca umiejąca gotować ul. Pomorska № 10 w pralal. 2192-1

potrzebna młoda dziewczyna do służby Wysoka 16, dozorca wakaże. 0.58-2

Chłopcy którzy chcą nauczyć się ślusarstwa mogą zgłosić się Łąkowa 22 ślusarnia. 2278-1

potrzebna zdolna prasowaczka i chemiczarka Zeromskiego № 54. Pralnia. 2288-1

młodzi ślusarze oraz chłopcy którzy pracowali w ślusarni potrzebni Piotrkowska 44 ślusarnia. 2513-1

Chłopak do praktyki ślusarskiej potrzebny, porządnych rodziców Sienkiewicza 59, ślusarnia. 2314-1

potrzebna inteligentna panienka do dzieci, Kilińskiego 60 poprzeczna of. III piętro, m. 47 2302-1

potrzebna starsza kobieta umiejąca gotować, do piwiarni. Anny 31, tamże bilard do sprzedania. 2286-2

potrzebny chłopiec na posyłki 6-go Sierpnia 16, II p. Harries. 2514-1

potrzebna zaraz zdolna podręczna i panienka do nauki szycia. Kilińskiego 142, m. 5. 2510-1

potrzebna zdolna służąca znająca się na kuchni Zgierska № 7, J. Piotrowski. 2506-2

potrzebna zdolna manicurzystka Piotrkowska 103, fryzjer. 2492-3

potrzebny chłopiec do Administracji „Rozwoju” Zgłaszać się od 9-10 r.

Poszukiwane.

poszukuje dzierżawy sądu wiejskiego. Wład. Łódź, Rzgowska 73, do gospodarza. 225-1

Lokale i mieszkania.

przyjmę dwóch panów na mieszkanie ul. Wysoka 29, of. m. 5, I p. 2200-1

Różne.

przybył się mały pudełek biały odebrać można za zwrotem kosztów Al. Kosciuszki 37, Mikołajewa. 2248-1

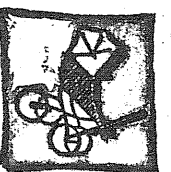
oddam na własność niemowlę chłopczyka niechrzzonego ładny zarowy ul. Łąkowa 20, Kowalska. 2288-1

ogotowie, Elektryczne światło zgasiło. motor stanął. dzwonił № 8-27. 2308-1

Zagubiono 2 weksle po 100 zł, L. pl. 50.V i 50.VI z wystawienia Jerzego Aleksiejewa na zlecenie Antoniego Rataja które niniejszem unieważniam i ostrzegam przed nabyciem 2293-1

Zagubione dokumenty

Luba Stefan zagubił portfel ze wierzącymi dokumenty rejestracyjne wyd. przez P. K. U. Częstochowa. Książkę Bratniej Pomocy. 2273-2

Wózki dziecięce, łóżka metalowe, materace do mablonych łóżek. „Patent” Najdogodniejsi asjantowie w składzie fabryki „Dobropol” Piotrkowska 73 w podwórzu. 549-

Dla amatorów

Drzewka iglaste, płaczące, piramidalne, różce, rośliny zimotrwałe do ogrodów i cementarzy poleca w wielkim wyborze oraz NASIONA firma

L. Kołaczkowski, Piotrkowska 225, ogród 24! 1047

CENA OGŁOSZEŃ: Przed tekstem 80 gr. w tekście 30 gr. za tekstem 25 gr.; swycasjne 7 gr., wśród drobnych 10 i nekrologa 25 dr. komunikaty 25 gr. za wiersz milimetrowy lub jego mniejsza. Drobne ogłoszenia bezterminowe 5 gr. za wyraz; duże litery 50 gr.; najmniejsze ogłoszenie 50 gr. Drobne ponad 20 wyrazów — wyraz 10 gr. Ogłoszenia zamiejscowe 50 proc. drożej, zagr. 100 proc. Stronice przed tekstem i w tekście podzielone na 3 łamy, za tekstem na 10 lamów. Akcydensowe i fantazyjne ogłoszenia 50 proc. drożej. Artykuły bez oznaczenia honorarium uważa redakcja za bezpłatne. Ogłoszenia przyjmuje się do godz. 7-j w., po 7-ej 50 proc. drożej. Za terminowe wychodzenie ogłoszeń administracja nie odpowiada. Każda nowa podwyżka obowiązuje już przedtem przyjęte ogłoszenia bez uprzedniego zwia domienia. „Rozwój” można zamawiać w Zgierzu u p. Lecha, w Fabjanicach u p. Zatorskiego ul. Zamkowa, w Warszawie Bracka 5 (Int. Prasowa Polska), w Krakowie Rynek A.-B. (Księgarnia Krzyżanowski), w Kowiu Sadowa 4 (Wolynska Ajencia Prasowa). Adres w poradniku ogłoszeń 150; miesięcznie — 30 zł. Artykuły specjalne 60 gr. milimetr.

Redaktor naczelny i wydawca: J. Czajkowski. W Łodzi: E. Czajkowskiego. Redaktor odpowiedzialny: Edmund Bartoszek.